

**Sprawozdanie opisowe z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rudzie Śląskiej
za 2014 rok**

SPIS TREŚCI

I. Struktura wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2014	str. 3
II. Informacje ogólne	str. 3 - 4
III. Zadania statutowe realizowane przez Ośrodek w 2014 roku	str. 4 - 9
IV. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2014 r.	str. 10 - 11
V. Szczegółowe sprawozdania komórek organizacyjnych Ośrodka	str. 12
1. Dział Pomocy Środowiskowej	str. 12 - 16
2. Dział Świadczeń	str. 16 - 17
3. Dział Opieki nad Osobami Starszymi i Niepełnosprawnymi	str. 17 - 28
4. Dział ds. Asysty Rodzinnej	str. 29 - 33
5. Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem	str. 34 - 38
6. Dział Pieczy Zastępczej	str. 38
7. Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Pomocy Materialnej Uczniom	str. 38 - 44
8. Dział Dodatków Mieszkaniowych	str. 45 - 47
9. Dział Klub Integracji Społecznej	str. 47 - 51
10. Dział Realizacji Projektów	str. 52 - 57
11. Samodzielne Stanowisko ds. Kontroli	str. 57 - 58
12. Samodzielne Stanowisko ds. Audytu Wewnętrznego	str. 58
13. Samodzielne Stanowisko Pomocy Psychologicznej	str. 58
14. Samodzielne Stanowisko Głównego Specjalisty ds. Analiz Społecznych	str. 59 - 60
15. Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Osób Niepełnosprawnych	str. 60 - 62
16. Samodzielne Stanowisko ds. Strategii	str. 62 - 63
17. Dział Techniczno - Gospodarczy	str. 63 - 66
VI. Zasoby kadrowe MOPS	str. 67 - 69
VII. Plan potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 2015 r.	str. 70 - 72

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1** - Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2014 rok wraz z potrzebami związanymi z ich realizacją w roku 2015
- Załącznik nr 2** - Roczne sprawozdanie z działalności i efektów pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - organizatora pieczy zastępczej za rok 2014 oraz zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej
- Załącznik nr 3** - Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych - Sprawozdanie z realizacji w roku 2014 projektów socjalnych C1 - Zintegrowany system pomocy społecznej

I. STRUKTURA WYDATKÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2014

Źródła finansowania zadań Ośrodka

Środki z Budżetu Państwa -	47 304 730,39 zł , co stanowi 53,79 %
Środki z Budżetu Miasta -	39 834 282,04 zł , co stanowi 45,29 %
Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego	812 241,83 zł, co stanowi 0,92%
Suma:	87 951 254,26 zł

1) W środkach z Budżetu Państwa zawierają się kwoty pozyskane dodatkowo, tj:

a) dotacja na dofinansowanie kosztów zatrudnienia, w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2014

- koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej kwota **56 2500 zł**,

- asystentów rodziny kwota **132 944 zł**,

b) dotacja na dofinansowanie do wynagrodzeń dla nowopowstających rodzin zastępczych zawodowych, w ramach resortowego programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie

c) na zadania związane z wsparciem budownictwa socjalnego kwota **109 999,69 zł**;

2) w środkach finansowych z Budżetu Miasta zawierają się m.in. środki z profilaktyki w wysokości

1 637 574,78 zł;

3) W ramach realizacji projektów unijnych w 2014 roku wydatkowano środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na projekt systemowy „Ruda Śląska - szansą dla wszystkich” - kwotę **812 241,83 zł**.

II. INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej jest jednostką organizacyjną Miasta Ruda Śląska, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Rudzie Śląskiej Nr 55/XIII/90 z dnia 28 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, dla realizacji zadań pomocy społecznej. Podstawę działalności Ośrodka stanowi ustawa o pomocy społecznej. Przedmiotem działalności Ośrodka w 2014 r. były zadania wynikające z:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o samorządzie gminnym,
- ustawy o samorządzie powiatowym,
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,

- ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawy o systemie oświaty,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o finansach publicznych,
- ustawy o rachunkowości,
- ustawy - Prawo zamówień publicznych,
- ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy o cudzoziemcach,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- kodeksu postępowania administracyjnego,
- ustawy Prawo energetyczne,
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- statutu.

III. ZADANIA STATUTOWE REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK W ROKU 2014

1. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej obejmujące w szczególności:

- 1) przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 3) prowadzenie pracy socjalnej,
- 4) analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizację zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

2. Ośrodek realizuje zadania własne Miasta o charakterze obowiązkowym polegające na:

- 1) opracowaniu i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- 2) sporządzaniu corocznie oceny zasobów Miasta w zakresie pomocy społecznej,
- 3) udzielaniu schronienia, zapewnianiu posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 4) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków okresowych,
- 5) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych,

- 6) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 7) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 8) przyznawaniu zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 9) opłacaniu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- 10) prowadzeniu pracy socjalnej,
- 11) organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 12) prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w mieszkaniach chronionych,
- 13) dożywianiu dzieci,
- 14) sprawieniu pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- 15) kierowaniu do domu pomocy społecznej i ponoszeniu odpłatności za pobyt mieszkańca Miasta w tym domu,
- 16) pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 17) sporządzaniu sprawozdawczości oraz przekazywaniu jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 18) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków stałych,
- 19) opłacaniu składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3. Ponadto Ośrodek realizuje zadania własne Miasta polegające na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków specjalnych celowych,
- 2) przyznawaniu i wypłacaniu pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- 3) prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowaniu do nich osób wymagających opieki,
- 4) podejmowaniu innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzeniu i realizacji programów ostonowych,
- 5) współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

4. Ośrodek realizuje zadania zlecone Miastu, do których należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej,
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

5. Ośrodek realizuje zadania własne powiatu polegające na:

- 1) opracowaniu, realizacji i koordynacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- 2) prowadzeniu specjalistycznego poradnictwa,
- 3) przyznawaniu pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- 4) udzielaniu pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
- 5) udzielaniu pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem,
- 6) prowadzeniu i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczaniu w nich skierowanych osób,
- 7) prowadzeniu mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,

z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- 8) współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej,
- 9) udzielaniu informacji o prawach i uprawnieniach,
- 10) szkoleniu i doskonaleniu zawodowym kadr pomocy społecznej z terenu miasta Ruda Śląska,
- 11) doradztwie metodycznym dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu miasta Ruda Śląska,
- 12) podejmowaniu innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów ostonowych,
- 13) sporządzaniu sprawozdawczości oraz przekazywaniu jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 14) sporządzaniu corocznie oceny zasobów powiatu w zakresie pomocy społecznej.

6. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Ośrodek należy:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 4) udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

7. Wykonywanie przez Ośrodek innych zadań realizowanych przez powiat obejmujących:

- 1) dofinansowania do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, realizowanych w odpowiedzi na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych,
- 3) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- 4) dofinansowanie działania warsztatów terapii zajęciowej,
- 5) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- 6) przedstawianie wniosków do planów finansowo - rzeczowych PFRON w zakresie zadań realizowanych przez miasto Ruda Śląska oraz sprawozdań rzeczowo - finansowych o zadaniach zrealizowanych z otrzymanych środków finansowych z PFRON,
- 7) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności w zakresie realizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa - w ramach

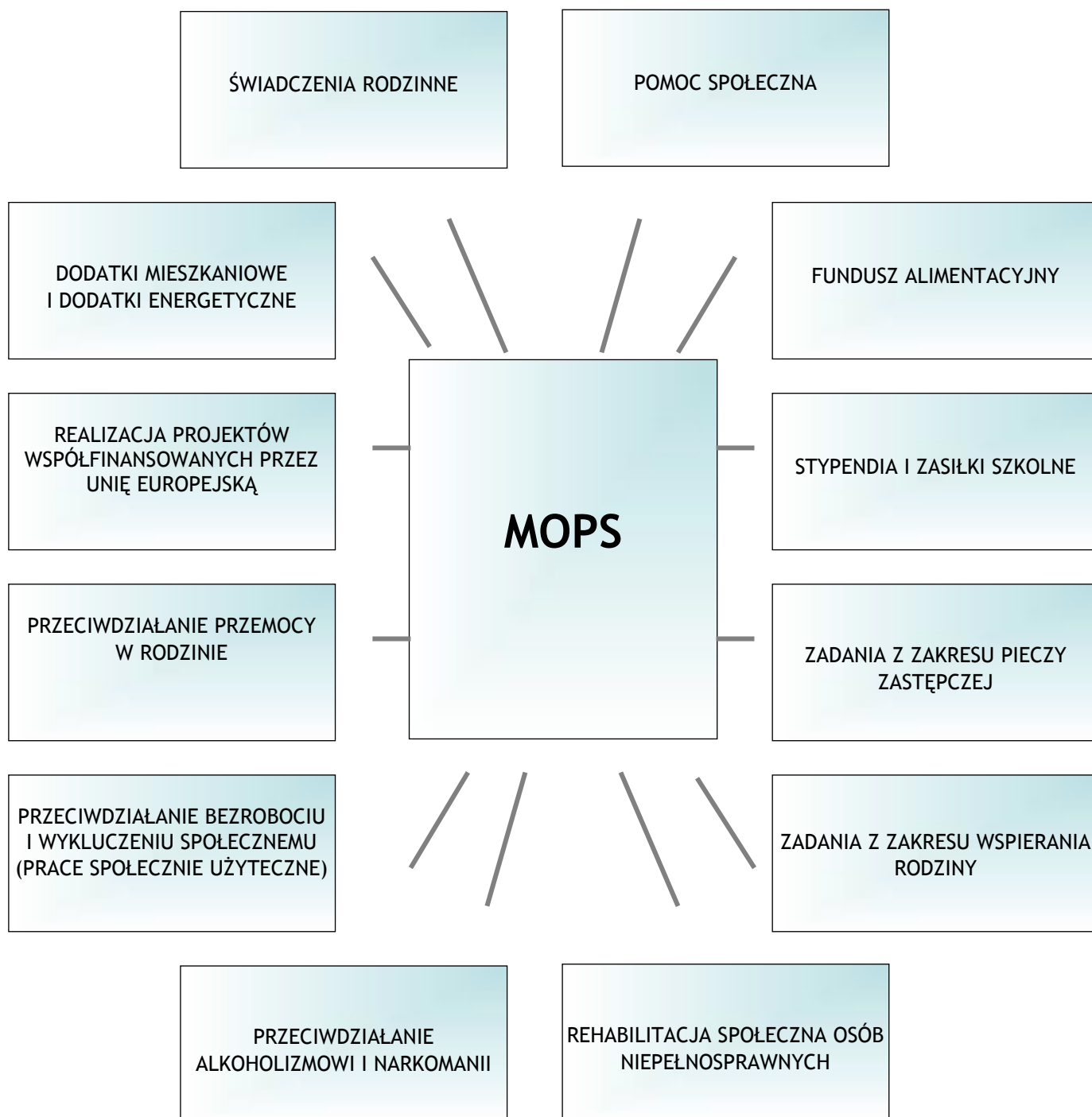
środków finansowych otrzymywanych przez Miasto z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

- 8) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- 9) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
- 10) dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- 11) przystępowanie do programów, o których mowa w przepisie art. 47 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o rehabilitacji zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz realizacja zadań objętych tymi programami.

8. Do zadań Ośrodka należy ponadto

- 1) Wykonywanie innych zadań Miasta z zakresu pomocy społecznej, określonych w porozumieniach zawartych z organami administracji rządowej.
- 2) Przyznawanie i wypłacanie osobom uprawnionym dodatków mieszkaniowych.
- 3) Przyznawanie i wypłacanie osobom uprawnionym świadczeń rodzinnych.
- 4) Prowadzenie i świadczenie usług w Klubie Integracji Społecznej.
- 5) Przyznawanie i wypłacanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom z terenu Miasta.
- 6) Prowadzenie postępowań w sprawach świadczeń i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowań w sprawach należności dłużników alimentacyjnych.
- 7) Wykonywanie zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
- 8) Przyznawanie i wypłacanie dodatku energetycznego, o którym mowa w ustawie - Prawo energetyczne.
- 9) Weryfikowanie, w drodze wywiadu, o którym mowa w art. 23 ust. 4a ustawy o świadczeniach rodzinnych, oświadczenia o samotnym wychowywaniu dziecka stosownie do art. 20c ust. 8 ustawy o systemie oświaty.
- 10) Ustalanie i wypłacanie zasiłków, o których mowa w ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

**Struktura zadań realizowanych
przez Ośrodek w 2014 r.**

IV. CHARAKTERYSTYKA OSÓB I RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2014 r.

Tabela poniższa przedstawia liczbę rodzin, w których występują określone w ustawie dysfunkcje oraz liczbę osób w tych rodzinach, jednakże należy podkreślić, że często u jednej osoby bądź w jednej rodzinie dysfunkcje występują łącznie np. ubóstwo jako główna przyczyna może być spowodowana bezrobociem, niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, bądź innymi wymienionymi niżej powodami.

1) Powody przyznania pomocy (według wymagań sprawozdawczych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej)

Powód trudnej sytuacji życiowej (dysfunkcja)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	2254	5798
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	218	265
Potrzeba ochrony macierzyństwa	383	1787
w tym wielodzietność	137	802
Bezrobocie	1610	4860
Niepełnosprawność	1477	3269
Długotrwała lub ciężka choroba	1037	1719
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	556	2236
w tym rodziny niepełne	382	1253
rodziny wielodzietne	195	1120
Przemoc w rodzinie	87	311
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	371	764
Narkomania	21	45
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	97	165
Trudności w integracji osób, które uzyskały status uchodźcy	0	0
Zdarzenie losowe	13	34
Sytuacja kryzysowa	9	16
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

2) Typy rodzin objętych pomocą w 2014 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	3867	8793
o liczbie osób: 1	1896	1896
2	629	1258
3	475	1425
4	447	1788
5	239	1195
6 i więcej	181	1231
W tym rodziny z dziećmi ogółem	1587	6015
o liczbie dzieci: 1	610	1576
2	495	1839
3	314	1491
4	99	584
5	38	262
6	19	151
7 i więcej	12	112
Rodziny niepełne ogółem	609	1820
o liczbie dzieci: 1	279	567
2	173	531
3	118	486
4 i więcej	39	236
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	754	1009
o liczbie osób: 1	626	626
2	72	144
3	21	63
4 i więcej	35	176

Niniejsza tabela zawiera rodziny korzystające ze wszystkich form pomocy, tj.: zarówno materialnej, jak i usługowej oraz pracy socjalnej.

V. SZCZEGÓŁOWE SPRAWOZDANIA KOMÓREK ORGANIZACYJNYCH OŚRODKA

1. DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Dział Pomocy Środowiskowej jest największym działem merytorycznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, grupującym pracowników socjalnych, wykonujących swą pracę w środowisku zamieszkania osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

W celu ułatwienia kontaktów klientów pomocy społecznej z pracownikiem socjalnym, pracują oni w Sekcjach Pracowników Socjalnych zlokalizowanych we wszystkich dzielnicach Miasta, udzielając wsparcia i pomocy rodzinie. Pomoc ta obejmuje zarówno wsparcie o charakterze materialnym, w formie usług opiekuńczych oraz o charakterze niematerialnym - w formie pracy socjalnej.

Pracownik socjalny, działając na wniosek mieszkańca naszego Miasta oczekującego pomocy, przeprowadza w miejscu zamieszkania tej osoby wywiad środowiskowy. Wywiad taki pozwala określić sytuację życiową danej osoby, rodziny, nakreślić jej problemy i wspólnie z nią ustalić plan działań pozwalający na rozwiązanie tych problemów. Wywiad przeprowadzany jest na każdorazowy wniosek klienta. Pracownik socjalny odwiedza rodzinę często wielokrotnie, wspierając i motywując swych klientów do aktywności w zakresie rozwiązywania, najczęściej wielu, różnorodnych problemów. Często pracownik socjalny podejmuje działania z urzędu, o charakterze interwencyjnym, kiedy krzywdzone jest np. dziecko, osoba starsza lub niepełnosprawna. Często działania takie są podejmowane na wniosek policji, straży miejskiej, sąsiadów itp.

Na podstawie rozpoznania, przez pracownika socjalnego, potrzeb swoich klientów w zakresie materialnym, usług socjalnych, wsparcia psychologicznego i pedagogicznego konstruowany jest plan pomocy dla indywidualnych klientów i grup wymagających wsparcia o różnym charakterze.

Pracownik socjalny w zakresie wielu różnorodnych zadań pomocowych korzysta z konsultacji i wsparcia innych instytucji, włączając je do kręgu wsparcia rodziny - mowa tu o kuratorach sądowych, pedagogach szkolnych, psychologach. Problemy o szczególnym stopniu trudności są omawiane na Zespołach Interdyscyplinarnych, w których biorą udział wszyscy specjaliści, których wiedza może wspomóc pracownika socjalnego w jego pracy.

Pracownik socjalny mając kontakt z różnymi grupami osób i ich problemami, dokonuje także oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na różne formy pomocy, służące poprawie jakości życia i funkcjonowania w środowisku zamieszkania.

Dzielnicowa Sekcja Pracowników Socjalnych pełni także dla mieszkańców danej dzielnicy funkcję informatora odnośnie miejskiej infrastruktury pomocowej, ułatwia kontakt z innymi instytucjami, udziela pomocy w załatwieniu różnych spraw urzędowych, pełni także ważną rolę rzecznika spraw wielu osób, które nie posiadają odpowiedniej wiedzy i umiejętności pozwalającej na samodzielne załatwienie różnych osobistych problemów.

Kontakty z pracownikiem socjalnym obejmują nierzadko konieczność dotykania bardzo osobistych sfer życia klientów pomocy społecznej, w związku z czym jest on zobowiązany do zachowania tajemnicy służbowej.

Jednym z zadań obowiązkowych gminy realizowanych przez Dział jest prowadzenie pracy socjalnej rozumianej jako zawodowa działalność skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

W zakres tych działań wchodzi pomoc w załatwianiu wszelkiego rodzaju spraw urzędowych, doradztwo, w tym prawne i psychologiczne, pomoc w utrzymaniu kontaktu z otoczeniem oraz zacieśnianiu więzi rodzinnych, integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, pomoc w adaptacji i usamodzielnieniu osób opuszczających rodziny zastępcze, placówki wychowawcze, placówki resocjalizacyjne i zakłady karne, a także pomoc osobom bezdomnym w realizacji indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności.

Praca socjalna wymaga współpracy pracownika socjalnego z wieloma podmiotami, a w szczególności organizacjami społecznymi, instytucjami charytatywnymi, służbą zdrowia, szkołami w celu przeprowadzenia wspólnych oraz uzupełniających działań.

Wykaz siedzib dzielnicowych Sekcji Pracowników Socjalnych:

- Ruda, ul. Wolności 14,
- Godula, ul. Przedszkolna 6,
- Bykowina, ul. Kowalskiego 1,
- Halemba, ul. Solidarności 7,
- Kochłowice, ul. Ks. Tunkla 1a,
- Nowy Bytom, ul. Markowej 22,
- Wirek, ul. Jankowskiego 8,
- Bielszowice, ul. Bielszowicka 114.

Podstawowe dane dotyczące ilości spraw prowadzonych przez Dział Pomocy Środowiskowej:

Liczba wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez pracowników socjalnych z rodzinami i osobami w miejscu zamieszkania, w celu udzielenia pomocy społecznej w różnej formie to **10 385** w tym: 81 wywiadów przekazano do ośrodków pomocy społecznej w innych miejscowościach a także sporządzono 224 wywiady w celu wydania decyzji zgodnie z art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych,

a) łącznie przeprowadzono pełnych wywiadów środowiskowych - **1444**,

b) wywiadów kontrolnych przeprowadzonych w celu weryfikacji aktualnej sytuacji rodziny - **8941**

Liczba wywiadów w celu realizacji usług opiekuńczych w domach klientów chorych, starszych i niepełnosprawnych - **475**,

Liczba wywiadów i adnotacji urzędowych przeprowadzonych na potrzeby przyznawanych świadczeń rodzinnych - **305**.

Liczba wywiadów przeprowadzonych z rodziną osób ubiegających się o pomoc społeczną zobowiązaną do udzielania pomocy tej rodzinie z racji obowiązku alimentacyjnego - **321**

Liczba adnotacji urzędowych dotyczących rodzin osób ubiegających się o pomoc społeczną zobowiązanych do udzielania pomocy tej rodzinie z racji obowiązku alimentacyjnego - **571**

Liczba wywiadów na dodatki mieszkaniowe - **1519**,

Liczba kontraktów socjalnych z - **252**

Ilość środowisk, w których jest prowadzona ewaluacja po zakończeniu kontraktu socjalnego - **73**

Ilość rodzin, w których prowadzono pracę socjalną - **3400**

Ilość zorganizowanych zespołów interdyscyplinarnych - **1551**

Liczba wywiadów u osób nieubezpieczonych dla potrzeb Wydziału Zdrowia Urzędu Miasta - **224**.

Dział Pomocy Środowiskowej prowadzi obsługę korespondencji pracowników socjalnych z różnymi instytucjami, organizacjami i osobami prywatnymi w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych oraz pracy socjalnej.

Liczba zarejestrowanej korespondencji przychodzącej i wychodzącej z Działu Pomocy Środowiskowej dotyczącej spraw związanych z pomocą społeczną - **14 245**

Wydano **497** opinii dotyczących osób ubiegających się o zakwalifikowanie do przekształcenia lokalu mieszkalnego na lokal socjalny, rozłożenie zaległości czynszowych na raty i inne. Przygotowano informacje dotyczące **90** osób ubiegających się o przydział lokalu mieszkalnego z zasobów Miasta.

Załatwiono **157** wniosków w różnych sprawach mieszkańców związanych z problemami socjalnymi kierowanych przez Prezydenta Miasta Ruda Śląska.

Skierowano **70** pism do organów ścigania w sprawach dotyczących udzielenia wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.

Do Działu wpłynęły **624** zgłoszenia w sprawie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym osoby nieposiadające takiego ubezpieczenia, w tym **451** zgłoszeń z Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta i **173** zgłoszenia na prośbę strony oraz ośrodków i szpitali z innych miast. W sprawach tych osób prowadzono postępowania administracyjne i przygotowano **551** adnotacji urzędowych w ramach prowadzonych działań.

Codzienne pracownicy Działu udzielają informacji dotyczących przyznanych świadczeń z pomocy społecznej około **90** osobom.

W ciągu roku wydano **1860** talonów żywnościowych i **1645** zaświadczeń o korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej.

Dział prowadził także dokumentację programu żywnościowego FEAD, (kwalifikację rodzin, wypełnianie kart przydziału żywności) - w roku 2014 z pomocy żywnościowej korzystało **1200** rodzin. Ponadto **383** rodziny skorzystały z pomocy żywnościowej w formie wędlin ofiarowanej przez jedną z firm produkujących wędliny.

Do obowiązków Ośrodka w 2014r. należała także obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wykonywana przez pracowników Działu.

W ramach realizacji tego zadania w 2014 roku:

- 1) przyjęto, rejestrowano i prowadzono ewidencję Niebieskich Kart- **331 „Niebieskich Kart – formularz A”**,
- 2) przygotowano projekty:
 - zaproszeń dla poszczególnych członków Grup Roboczych, na pierwsze spotkanie Grupy, a w razie potrzeby na kolejne spotkania Grupy - **1450**,
 - wezwań na spotkanie Grupy Roboczej oraz wysyłanie ich do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, a w razie potrzeby ustalanie z koordynatorem Grupy sposobu dostarczenia wezwania - **350**,
 - informacji do koordynatorów dotyczących zmiany składów poszczególnych Grup Roboczych- **402**,
 - informacji do członków Grup Roboczych o zakończeniu działań w Grupie - **258**,
 - informacji do członków Grup Roboczych o zakończeniu działań w ramach procedury Niebieskiej Karty - **875**,
 - informacji do koordynatorów poszczególnych Grup Roboczych (w związku z wnioskiem o zakończenie działań) zawierających wskazówki Zespołu Interdyscyplinarnego, co do kontynuowania działań w ramach procedury Niebieska Karta - **25**,
 - pism innych, dotyczących prac Grup Roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego - **209**,
 - współpracowano z instytucjami realizującymi procedurę Niebieskiej Karty w sprawach dotyczących gromadzenia dokumentacji związanej z prowadzeniem tej procedury,
 - prowadzono kalendarz posiedzeń Zespołu oraz organizowano spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w tym:
 - przygotowywano projekty zaproszeń dla członków Zespołu - **25**,
 - przygotowywano dokumentację na spotkanie Zespołu,
 - protokolowano na spotkaniach Zespołu,
 - przygotowano projekty uchwał podejmowanych przez Zespół - **488**,
 - przygotowano projekt uchwały w sprawie odwołania i powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Rudzie Śląskiej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Przewodnicząca Zespołu przedłożyła sprawozdanie z jego pracy za 2014 r. we wskazanym terminie (do 31.03.2015 r.).

Ponadto:

- 1) w ramach bieżącej obsługi strony internetowej MOPS:
 - opracowywano i aktualizowano dane na podstawie wniosków zgłaszanych przez kierowników/ koordynatorów działów/ zespołów i sekcji Ośrodka - **100**,
 - aktualizowano informacje zamieszczane na stronie internetowej Ośrodka;

- 2) przygotowywano do Wydziału Komunikacji Społecznej i Promocji Miasta Urzędu Miasta oraz innych instytucji i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, a także do prasy, informacje dotyczące działalności MOPS oraz wydarzeń o problematyce pomocy społecznej - 11.

2. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ

W roku sprawozdawczym Dział Świadczeń wydał **26 093** decyzje administracyjne, w tym **1722** decyzje odmowne.

W ramach zadań własnych gminy udzielono pomocy na kwotę **10 542 801 zł**.

Formy udzielanej pomocy:

- positek - dla **1 891** osób (w tym **259** osób dorosłych, **625** dzieci do 7 roku życia, **1 106** uczniów szkół podstawowych, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych) na kwotę **916 141 zł** (w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania " Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 - 2020) ,
- dożywianie bez wydania decyzji administracyjnych i przeprowadzenia wywiadu środowiskowego objęto **210** dzieci w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania " Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 - 2020). Koszt świadczeń - **27 705 zł**,
- zasiłek celowy na pokrycie niezbędnych potrzeb powstałych w wyniku zdarzenia losowego - dla **13** osób na kwotę **20 200 zł**,
- zasiłek celowy i w naturze - dla **2 785** osób na kwotę **3 071 692 zł**, (w tym: zasiłki celowe specjalne dla 561 osób na kwotę 223 479 zł i świadczenia pieniężne na zakup żywności dla 2 363 rodzin na kwotę 2 111 790 zł),
- zasiłek okresowy - dla **2 190** osób na kwotę **3 680 371 zł** (świadczenie to realizowano w całości z otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych),
- sprawienie pogrzebu- dla **35** osób na kwotę **33 617 zł**,
- schronienie - dla **222** osób na kwotę **253 412 zł**.

Ponadto realizowane były następujące gminne programy osłonowe:

1) Program „Oszczędzam z wodomierzem”

W roku 2014 udzielono pomocy łącznie **64** osobom na montaż **67** wodomierzy. Łączna kwota realizacji programu w 2014 r. wyniosła **4 988,39 zł**.

2) Program „Pomoc dla potrzebujących”

W roku 2014 udzielono pomocy łącznie **33** osobom. Łączna kwota realizacji programu w 2014 r. wyniosła **4 871,34 zł**.

3) Program „Trojaczki i więcej - pomagamy szczęściu”

W roku 2014 udzielono pomocy 6 rodzinom. Kwota realizacji programu w 2014 r. wyniosła 25 536 zł.

Udzielono także w ramach zadań własnych gminy pomocy w formie:

- 1) zasiłku stałego dla 662 osób na kwotę 2.407.182 zł
- 2) opłacano składki na:
 - ubezpieczenie zdrowotne za 534 osób pobierających zasiłki stałe na kwotę 181 296,36 zł,
 - ubezpieczenie zdrowotne za 32 osoby realizujące kontrakt socjalny na kwotę 5 903,64 zł.

Dział Świadczeń udzielał pomocy w ramach projektu systemowego „Ruda Śląska - szansą dla wszystkich”, w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych dla 104 osób na kwotę 97 085,23 zł.

W sprawach wymagających dodatkowych wyjaśnień Kierownik Działu przyjął 611 osób udzielając informacji o świadczeniach, uprawnieniach i sposobie załatwiania spraw.

W Dziale Świadczeń przygotowywano i weryfikowano dane z zrealizowanych zadań do następujących meldunków i sprawozdań:

- program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania " Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 – 2020 - świadczenia pieniężne na zakup żywności, posiłki, doposażenie stołówek szkolnych,
- program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania " Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 – 2020 - udzielanie pomocy bez wydawania decyzji administracyjnej,
- meldunek kwartalny MK1, MK2 - za I kwartał i III kwartał,
- sprawozdanie MPiPS -03 półroczne i roczne,
- informacja dot. składek zdrowotnych i składek emerytalno-rentowych.

3. DZIAŁ OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I NIEPEŁNOSPRAWNYMI

1) Realizacja usług opiekuńczych.

W roku sprawozdawczym usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były przez Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń w Rudzie Śląskiej". Podmiot ten został wyłoniony w wyniku przeprowadzonego konkursu ofert, o którym mowa w art. 13 ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie.

a) Usługi opiekuńcze udzielane są w miejscu zamieszkania osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób.

Usługi przyznawane są również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują przede wszystkim pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem, jak również zabezpieczają osoby w środowisku, obniżając ewentualne koszty związane z umieszczeniem w domach pomocy społecznej.

Realizacja usług opiekuńczych w 2014 r.

<i>Roczny plan usług</i>	449 671 zł
<i>Liczba osób objętych pomocą</i>	248
<i>Cena usług</i>	10,18 zł/ h
<i>Liczba zrealizowanych godzin</i>	43 892,5
<i>Przekazane transze zgodnie z konkursem</i>	449 670,96 zł
<i>Koszt zrealizowanych w 2014 roku usług</i>	446 825,65 zł
<i>Zwrot transzy za niezrealizowane usługi</i>	2 845,31 zł
<i>Zwrot niewykorzystanej w 2014 r transzy</i>	2 306,05 zł
<i>Zwrot dotacji po przeprowadzonej kontroli</i>	504,76 zł
<i>Ostateczny koszt realizacji usług opiekuńczych</i>	444 014,84 zł

b) **Specjalistyczne usługi opiekuńcze** dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22.09.2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn. zmianami).

Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2014 r.

<i>Roczny plan usług</i>	292 452 zł
<i>Liczba osób objętych pomocą</i>	82
<i>Cena usługi I</i>	15,97 zł/ h
<i>Liczba zrealizowanych godzin</i>	18 190
<i>Przekazane transze</i>	292 442,64 zł
<i>Koszt zrealizowanych w 2014 roku usług</i>	290 494,32 zł
<i>Zwrot transzy za niezrealizowane usługi</i>	1 948,32 zł
<i>Zwrot niewykorzystanej w 2014 r. transzy</i>	123,62 zł
<i>Zwrot dotacji po przeprowadzonej kontroli</i>	423,20 zł
<i>Ostateczny koszt specjalistycznych usług opiekuńczych</i>	289 947,50 zł

W 2014 roku przeprowadzono kontrolę realizacji zadania pn. „Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania”. W zaleceniach pokontrolnych zobowiązano Stowarzyszenie do zwrotu części dotacji w wysokości 504,76 zł za usługi opiekuńcze oraz 423,20 zł za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

2) Kierowanie do Dziennego Domu Pomocy Społecznej.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Rudzie Śląskiej - Nowym Bytomiu przeznaczony jest dla 60 osób starszych i niepełnosprawnych wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W okresie sprawozdawczym z usług Domu korzystały 74 osoby. Pensjonariusze ponoszą odpłatność za usługi zgodnie z tabelą odpłatności przyjętą uchwałą Rady Miasta. Ponoszą także koszty wyżywienia, w wysokości dziennej stawki żywieniowej, która wynosi 5,50 zł.

Od 2000 r. przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej funkcjonuje Klub Seniora. W okresie sprawozdawczym do Klubu uczęszczało 21 osób. Spotkania odbywały się w każdy czwartek w godzinach od 15⁰⁰ do 1800. W roku 2014 odbyło się 45 spotkań. Działalność Klubu ma na celu przede wszystkim integrację ludzi samotnych. Dla członków Klubu organizowane były zajęcia terapeutyczne grupowe i indywidualne, dostosowane do możliwości i zainteresowań tj: kinezyterapia, ćwiczenia grupowe o charakterze ogólnousprawniającym i ogólnoregeneracyjnym, ćwiczenia relaksacyjne i rozluźniające, gry stolikowe (gra w karty, gra w szachy, gry planszowe), rozmowa, czytanie prasy, opowiadanie dowcipów, dyskusje np. przy czytaniu artykułów, zabawy, konkursy, imprezy okolicznościowe, śpiew przy akompaniamencie, nauka piosenek, spotkania urodzinowe oraz wycieczki.

3) Kierowanie do domów pomocy społecznej.

Na terenie miasta Ruda Śląska, funkcjonowało w roku sprawozdawczym 5 domów pomocy społecznej:

1. *Dom Pomocy Społecznej „Senior”*- jest to miejska jednostka organizacyjna pomocy społecznej 41-704 Ruda Śląska ul. Puszkina 7. Dom przeznaczony jest dla 150 osób przewlekle, somatycznie chorych. Stan mieszkańców Domu na dzień 31.12.2014 r. wynosił 150 osób.
2. *Dom Pomocy Społecznej „Św. Elżbieta”* 41-700 Ruda Śląska ul. Wolności 30 - Dom przeznaczony był dla 85 osób starych. Stan mieszkańców Domu na dzień 31.12.2014 r. wynosił 85 osób. Od 1.01.2015 roku Dom zgodnie z decyzją Wojewody przeznaczony będzie dla 90 osób.
3. *Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie S.S. Boromeuszek, dla osób przewlekle psychicznie chorych.* 41-707 Ruda Śląska ul. Oddziałów Młodzięży Powstańczej 3. Dom przeznaczony jest dla 53 osób. Stan mieszkańców Domu na dzień 31.12.2014 r. wynosił 53 osoby
4. *Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie S.S. Boromeuszek dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.* 41-707 Ruda Śląska ul. Piłsudskiego 43. Dom przeznaczony jest dla 48 osób. Stan mieszkańców Domu na dzień 31.12.2014 r. wynosił 47 osób.
5. *Dom Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Katowickiej „Ośrodek dla Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa”.* 41-706 Ruda Śląska, ul. Kłodnicka 103. Dom przeznaczony jest dla 95

dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. Stan mieszkańców Domu na dzień 31.12.2014r. wynosił 95 osób.

Osoby, dla których organizowana pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania jest niewystarczająca kierowane są do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu.

W roku 2014 roku łączny koszt utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej na terenie Miasta wyniósł 13 507 026,12 zł. W kwocie tej zawarty jest koszt utrzymania Domu Pomocy Społecznej „Senior” w wysokości 6 372 095,90 zł, który nie jest ujęty w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Na utrzymanie mieszkańców w domach pomocy z budżetu Miasta przeznaczono kwotę 9 235 325,12 zł. Pozostałe środki w wysokości 4 271 701 zł pochodzą z budżetu Wojewody.

Domy Pomocy Społecznej działające na terenie Miasta Ruda Śląska w 2014 r.

<i>Liczba osób objętych pomocą we wszystkich dps działających na terenie Rudy Śląskiej</i>	483
<i>Liczba osób umieszczonych w dps w roku sprawozdawczym</i>	56
<i>Liczba Osób oczekujących na dps</i>	320

Pomimo funkcjonowania na terenie Miasta 5 domów pomocy społecznej nie zabezpieczają one wszystkich potrzeb. Przede wszystkim nie jesteśmy w stanie zabezpieczyć w naszych Domach mężczyzn przewlekłe psychicznie chorych oraz dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie. Z tego powodu, jak również w nagłych przypadkach, konieczne jest kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej funkcjonujących poza Rudą Śląską. Koszt utrzymania mieszkańców Miasta w domach pomocy społecznej funkcjonujących poza Rudą Śląska wyniósł w 2014 roku 3 563 139,30 zł.

Domy Pomocy Społecznej poza powiatem

<i>Liczba osób objętych pomocą w roku sprawozdawczym</i>	139
<i>Liczba osób umieszczonych w dps w roku sprawozdawczym</i>	20
<i>Liczba osób oczekujących na dps</i>	29

4) Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy.

Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy finansowana jest ze środków Wojewody.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest placówką przeznaczoną dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Prowadzi swą działalność przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, w godz. od 7.30 do 15.30.

Zajęcia w Domu organizowane są w grupach oraz indywidualnie. Dom zapewnia uczestnikom spożywanie śniadania w ramach treningu kulinarnego oraz umożliwia spożywanie gorącego posiłku przyznanego w ramach zadania własnego gminy.

Głównym zadaniem placówki jest realizacja programu wspierająco-rehabilitacyjnego mającego służyć wszechstronnemu rozwojowi osób z zaburzeniami psychicznymi na miarę ich możliwości indywidualnych oraz przygotowaniu ich do codziennego życia tak, by byli zaradni, umieli sterować własnym zachowaniem i by mogli uczestniczyć w życiu społecznym.

Osoby ponoszą odpłatność za pobyt w placówce, w sytuacji, gdy dochód osoby kierowanej przekracza kwotę 250 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej określonej w ustawie o pomocy społecznej. Odpłatność za wyżywienie ustalana jest na poziomie stawki żywieniowej określonej zgodnie z kalkulacją obowiązujących cen towarów i usług.

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej - Halembie, ul. Kłodnicka 91

Dom przeznaczony jest dla 40 osób. Posiada wyłącznie miejsca dziennego pobytu. W okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. z pobytu dziennego skorzystało 49 osób. W drodze otwartego konkursu ofert przekazano środki Wojewody w wysokości 550 100 zł.

2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej - Rudzie przy ul. Wolności 30.

Dom przeznaczony jest dla 21 osób. W okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. z pobytu dziennego skorzystało 28 osób.

W drodze otwartego konkursu ofert przekazano środki Wojewody w wysokości 293 580,00 zł.

5) Kierowanie do mieszkań.

Mieszkania Chronione dla seniorów

Na terenie Miasta znajdują się 2 mieszkania chronione dla osób starszych. Mieszkanie chronione w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Matejki zostało oddane do użytku w listopadzie 1998r. i przeznaczone jest dla 6 osób. W okresie od 01.01.2014r. do 31.12.2014r. z mieszkania skorzystało 6 osób.

Stan na 31.12.2014 r.- 6 osób.

W lutym 2008 r. do użytku zostało oddane mieszkanie chronione w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Wolności, prowadzone przez Caritas Archidiecezji Katowickiej - Ośrodek „Święta Elżbieta” w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Wolności 30 (umowa użyczenia). Mieszkanie przeznaczone jest dla 3 osób. W okresie od 01.01.2014r. do 31.12.2014r. z mieszkania skorzystały 4 osoby.

Stan na 31.12.2014 r.- 3 osoby.

Mieszkania pozbawione są barier architektonicznych. Mieszkańcy posiadają samodzielne pokoje, a do ich dyspozycji oddano wspólną kuchnię oraz węzeł sanitarny. Kwalifikacja do zamieszkania w mieszkaniu odbywa się po wnikliwej analizie sytuacji osoby ubiegającej się o taką formę pomocy.

Wszyscy mieszkańcy korzystają z usług opiekuńczych.

Mieszkanie chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Kwalifikacje do zamieszkania w mieszkaniu odbywają się po wnikliwej analizie sytuacji osoby ubiegającej się o taką formę pomocy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Kierowanie do mieszkania następuje w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez Dyrektora MOPS w Rudzie Śląskiej lub inną osobę działającą w oparciu o upoważnienie nadane przez Prezydenta Miasta.

Mieszkanie chronione dla ofiar przemocy domowej.

Korzystanie z mieszkania chronionego dla ofiar przemocy obejmuje:

- 1) oddanie do dyspozycji części pomieszczenia mieszkalnego wraz z wyposażeniem,
- 2) korzystanie ze wspólnych urządzeń sanitarnych i kuchennych,
- 3) zapewnienie usług socjalnych w postaci pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego,
- 4) obsługę w zakresie bieżącej administracji mieszkania.

Mieszkanie readaptacyjne dla osób wychodzących z bezdomności.

Mieszkanie readaptacyjne ma na celu przygotowanie mieszkańców do pełnej samodzielności i powrotu do środowiska.

Prawo do otrzymania pomocy w formie mieszkania readaptacyjnego ma osoba spełniająca łącznie następujące warunki:

- jest osobą bezdomną w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej,
- realizuje założenia programu wychodzenia z bezdomności, współpracując w tym zakresie z pracownikiem socjalnym,
- posiada umiejętność życia w grupie,
- ostatnim miejscem stałego zameldowania była Ruda Śląska,
- zobowiązuje się do przestrzegania „Regulaminu korzystania z mieszkania readaptacyjnego”.

Pobyt w mieszkaniu readaptacyjnym jest odpłatny. W sytuacji, gdy dochód osoby zamieszkującej przekracza 100% kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej, zgodnie z tabelą odpłatności.

Koszt utrzymania mieszkania, na który składają się koszty eksploatacji oraz mediów jest aktualizowany co roku, w oparciu o koszty poniesione w ciągu poprzednich 12 miesięcy i dostosowany do aktualnej liczby mieszkańców.

Mieszkania znajdują się pod niżej podanymi adresami:

Ruda 6: ul. Kłodnicka - 2 mieszkania

Ruda 11: ul. Piernikarczyka - 7 mieszkań

ul. Chroboka - 1 mieszkanie,

ul. Ks. Niedzieli - 1 mieszkania

W okresie sprawozdawczym z pomocy w formie skierowania do mieszkania chronionego skorzystała następująca liczba osób:

- a) dla osób z zaburzeniami psychicznymi: skorzystało łącznie 11 osób, w tym: 5 kobiet - 1 dziecko oraz 5 mężczyzn.
- b) dla ofiar przemocy domowej - 4 osoby w tym 1 kobieta, 3 dzieci;
- c) readaptacyjne dla osób wychodzących z bezdomności- 38 osób, w tym 13 kobiet, 12 dzieci i 13 mężczyzn

Łączna ilość decyzji administracyjnych wydanych dla ww. zadań - 1 893, w tym 2 odmowne.

USŁUGI I POMOC ŚWIADCZONA Z ZAANGAŻOWANIEM ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Dział Opieki nad Osobami Starszymi i Niepełnosprawnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udziela pomocy osobom niepełnosprawnym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działając na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity DZ. U. z 2011 r. Nr 127, poz.721 z późniejszymi zmianami).

Przyznane powiatowi Ruda Śląska algorytmem środki finansowe w wysokości 2 950 873 zł, uchwałą Rady Miasta zostały w 2014 r. rozdzielone pomiędzy zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wydatkowano kwotę 2 912 282,00 zł, a na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej środki w wysokości 28 591 zł, natomiast na zadania zlecane zgodnie z art. 36 (określone w art. 35a ust. 1 pkt. 9c) przeznaczono 10 000 zł.

Rehabilitacja Społeczna:

- dofinansowanie do uczestnictwa w wtz 1 923 480 zł,
- dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych 258 980 zł,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych 231 649 zł,
- dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocnicze, przedmioty ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny 447 993 zł,
- dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych 50 180 zł.

1) Zlecenie zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym ze środków PFRON.

W 2014 roku na realizację zadania przeznaczono ze środków PFRON 10 000 zł. Beneficjentami konkursu były osoby niepełnosprawne ze znacznym i głębokim upośledzeniem umysłowym, które ukończyły 25 r.ż., a nie uczestniczą w zajęciach ośrodków wsparcia funkcjonujących na terenie Miasta Ruda Śląska.

Do konkursu przystąpiły dwa stowarzyszenia: Stowarzyszenie Rodzin Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja”, które organizowało zajęcia terapeutyczno-integracyjne dla 10 osób oraz Stowarzyszenie „Otwarte Serca” Rodziców i Przyjaciół uczniów niepełnosprawnych Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej, które organizowało zajęcia hipoterapii w stadninie, a także zajęcia stacjonarne dla 5 osób.

2) Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

Na terenie miasta Ruda Śląska działa jeden Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej przeznaczony dla 130 uczestników. Na realizację zadania Rada Miasta przeznaczyła ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwotę 1.923.480zł, co stanowi 90% pełnych kosztów działania Warsztatu. Pozostałe 10 % w wysokości 213 720zł Warsztat otrzymał z budżetu Miasta.

Ponadto zgodnie z art.10b ust.1 ustawy o rehabilitacji powiat, którego mieszkańcy są uczestnikami rehabilitacji w warsztacie działającym na terenie innego powiatu zobowiązany jest do pokrywania kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swoich mieszkańców. W związku z powyższym powiat Ruda Śląska ponosi koszty uczestnictwa swoich mieszkańców w warsztatach działających w innych powiatach. W okresie sprawozdawczym wydatkowane zostały środki w łącznej wysokości 7 398,00 zł stanowiące 10 % kosztów uczestnictwa w wtz dla 5 mieszkańców Miasta., z czego 4 uczestniczyło w zajęciach przez cały rok, a jedna przez 6 miesięcy.

3) Turnusy rehabilitacyjne.

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą rehabilitacji społecznej realizowaną poprzez aktywną rehabilitację, połączoną z elementami wypoczynku, mającą na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych. Pobyt na turnusie trwa 14 dni. Ośrodki organizujące turnusy rozmieszczone są w całej Polsce i przyjmują chętnych przez cały rok.

W okresie sprawozdawczym z turnusu rehabilitacyjnego skorzystały łącznie 303 osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami, z czego 86 osób dorosłych z 31 opiekunami oraz 98 dzieci z 88 opiekunami. Wydatkowano kwotę 258 980 zł .

4) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Na realizację zadania zgodnie z uchwałą Rady Miasta przeznaczone zostały środki w kwocie 231 649,00 zł, z czego dla dzieci 11 820 zł.

W okresie sprawozdawczym zostały zawarte umowy o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych z 26 osobami niepełnosprawnymi na kwotę 236 338 zł. Wyplacono dofinansowanie 26 osobom w łącznej wysokości 231 620 zł, z czego 11 819 zł dla 2 dzieci niepełnosprawnych. Z ogólnej kwoty przeznaczonej na likwidację barier wydatkowano 186 641 zł na bariery architektoniczne dla 15 osób, 40 219 zł na bariery techniczne dla 7 osób oraz 4 760 zł na bariery w komunikowaniu się dla 4 osób niepełnosprawnych.

W ramach likwidacji barier architektonicznych w roku sprawozdawczym dofinansowano budowę 3 podjazdów dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz przystosowano 12 łazienek poprzez min. montaż uchwytów w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, likwidację progów, likwidację wanien i budowę natrysków, montaż antypoślizgowych posadzek oraz specjalistycznych sprzętów dostosowanych indywidualnie dla osób niepełnosprawnych.

Natomiast poprzez likwidację barier technicznych udzielono pomocy do zakupu 2 schodolazów, 2 łóżek rehabilitacyjnych dla osób obłożnie chorych, 1 pompy insulinowej, 1 powiększalnika oraz 1 rampy.

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu 1 osoba niepełnosprawna otrzymała dofinansowanie do zakupu programu powiększającego oraz 3 do zakupu sprzętu komputerowego typu tablet z dostępem do Internetu.

5) Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

Osoby niepełnosprawne mogą starać się o dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego tj. m.in. do aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, wózków inwalidzkich, materacy i poduszek przeciwoślizgowych, protez, systemów FM. Warunkiem otrzymania dofinansowania do środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych jest uzyskanie potwierdzenia otrzymania dofinansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia i przedłożenia faktury za zakupiony przedmiot.

Uchwałą Rady Miasta na realizację zadania przeznaczono środki w wysokości 447 993 zł, z czego dla dzieci 161 100 zł.

Rodzaj środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych	Liczba dofinansowanych przedmiotów	Wydatkowane środki
Aparaty słuchowe	111	203 528,00
Systemy FM	11	90 310,00
Pieluchomajtki	33 420	47 734,82
Protezy, ortezy	20	60 632,45
Wózki inwalidzkie	9	20 500,25
Sprzęt rehabilitacyjny	12	7 601,00
Obuwie ortopedyczne	42	6 795,5
Środki ortopedyczne pozostałe	11	4 492,30
Balkoniki i podpórki	1	150,00
Cewniki i worki stomijne	2 928	3 117,68
Pończochy kikutowe	60	1 476,00
Materace p/odleżynowe	4	525,00
Soczewki	10	530,00

6) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków PFRON.

W ramach rehabilitacji społecznej ze środków PFRON pomoc otrzymują również stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych, które mogą otrzymać dofinansowanie do organizowania imprez z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki.

W 2014 roku na realizację zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki Rada Miasta przeznaczyła środki w kwocie 50 180 zł, z czego dla dzieci 800 zł.

Stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych złożyły 36 wniosków na kwotę 185 372,40 zł. W okresie sprawozdawczym zawarto 22 umowy na łączną kwotę 50 180 zł. Wszystkie organizacje, które wystąpiły otrzymały dofinansowanie dostosowane do posiadanych środków.

7) Realizacja pilotażowego programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. „Aktywny Samorząd”

W ramach programu osoby niepełnosprawne z terenu Powiatu w 2014 r. mogły się ubiegać o dofinansowanie w dwóch modułach

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.

W ramach tego modułu realizowane są następujące obszary:

- 1) **obszar A**- likwidacja bariery transportowej
 1. **zadanie nr 1**- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
 2. **zadanie nr 2** - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat B:
- 2) **obszar B** - **likwidacja w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym**
 1. **zadanie nr 1** - pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 2. **zadanie nr 2**- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- 3) **obszar C**-likwidacja barier w poruszaniu się
 1. **zadanie nr 1**. pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
 2. **zadanie nr 2** -pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
 3. **zadanie nr 3** -pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 4. **zadanie nr 4** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
- 4) **obszar D**- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

W roku 2014 na realizację programu Miasto Ruda Śląska poprzez działania MOPS pozyskało środki w wysokości 328 369,69 zł z czego na udzielenie pomocy Beneficjentom programu 308 700,39 zł , pozostała kwota zgodnie z umową przeznaczona była na obsługę realizacji zadania, promocję programu oraz jego ewaluację.

Pomocy udzielono 72 osobom niepełnosprawnym na kwotę 308 249,75 zł. Wśród beneficjentów programu szczególnie dużym zainteresowaniem cieszył się Moduł II, skorzystało z niego 41 osób, którym udzielono dofinansowania na kwotę 122 381 zł.

W Module I udzielono dofinansowania w ramach następujących obszarów:

Obszar	Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba beneficjentów	Kwota dofinansowania
A	Nr 1- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	1	2 210,00
B	Nr 1 pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	12	2	16 306,22
C	Nr 1- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	4	3	46 980,00
C	Nr 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	7	7	12 355,04
C	nr 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	5	5	97 230,00
D	pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu	13	13	10 787,49

W okresie sprawozdawczym w ramach realizowanych przez Dział zadań zawarto łącznie 151 umów i aneksów do umów.

Realizacja innych zadań przypisanych Działowi.

1. Przewóz osób do domów pomocy społecznej.

W okresie od 1.01.2014r. do 31.12.2014r. zorganizowano przewóz dla 16 osób do odpowiednich placówek na łączną kwotę 11 508,59 zł.

2. Informacja dot. form udzielanej pomocy przez pracowników socjalnych Działu

W Dziale zatrudnionych było trzech pracowników socjalnych.

Do obowiązków pracowników socjalnych należało: przeprowadzanie wywiadów środowiskowych:

- a) skierowania do domów pomocy społecznej,
- b) skierowania do dziennego domu pomocy społecznej,
- c) skierowania do środowiskowego domu samopomocy,
- d) odpłatność za dom pomocy społecznej,
- e) skierowania do mieszkania chronionego,
- f) praca socjalna.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 1316 wywiadów środowiskowych.

Ze względu na specyfikę środowisk objętych pomocą tutaj. Działu tj. osoby starsze, długotrwale chore i niepełnosprawne oraz bezradne, niemal we wszystkich przypadkach istniała konieczność udzielania szeroko rozumianego poradnictwa lub prowadzenia pracy socjalnej.

Ze względu na formy udzielanej pomocy do grup osób, którym najczęściej udzielano pomocy należały:

- 1) osoby ubiegające się o domy pomocy społecznej,
- 2) osoby korzystające z usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej,
- 3) osoby korzystające z usług Środowiskowego Domu Samopomocy,
- 4) finansowe formy pomocy,
- 5) mieszkanie chronione,
- 6) inne np. odpłatności za domy pomocy społecznej.

3. Udzielanie informacji osobom niepełnosprawnym.

Pracownicy Działu zajmujący się realizacją zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej codziennie w wyznaczonych godzinach zajmowały się również przyjmowaniem stron i udzielaniem wszechstronnych informacji. W okresie sprawozdawczym udzielono informacji ok. 2.750 osobom

4. DZIAŁ DS. ASYSTY RODZINNEJ.

Dział ds. Asysty Rodzinnej zrealizował następujące zadania:

1. W ramach projektu „Asystent rodziny” zawartego w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014”:
 - a) opracowano i zrealizowano 89 planów pracy. Plany te były realizowane we współpracy z członkami rodziny oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w sytuacji, gdy dziecko było zabezpieczone;
 - b) udzielono pomocy 83 rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej. W zależności od diagnozy praca polegała na:
 - zdobywaniu umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, czyli praca nad prawidłowym prowadzeniem domu w przestrzeniach:
 - ✓ żywienia - planowanie zakupów spożywczych, przygotowanie menu, przygotowywanie pełnowartościowych posiłków dla wszystkich członków rodziny z uwzględnieniem diety oraz dostosowanych do wieku i potrzeb dzieci, rozszerzanie diety małego dziecka, zapoznanie z piramidą żywieniową, przygotowywanie posiłków w higienicznych warunkach, motywowanie do wspólnego celebrowania posiłków i spożywania posiłków w miejscu do tego przeznaczonym, wprowadzanie nowych i ekonomicznych przepisów kulinarnych z uwzględnieniem otrzymywanej pomocy w naturze, wprowadzanie do jadłospisu większej ilości warzyw i owoców, uświadamianie negatywnego wpływu wynikającego ze spożywania nadmiernej ilości szkodliwych przekąsek, np. chipsów, napojów energetycznych itp., trening umiejętności przechowywania produktów spożywczych,
 - ✓ higieny - planowanie zakupu środków czystości i środków do higieny osobistej, omówienie i praca nad umiejętnościami związanymi z utrzymaniem czystości w poszczególnych pomieszczeniach w mieszkaniu, planowanie prac remontowych, segregacja zużytej odzieży oraz przedmiotów zbędnych w mieszkaniu, przygotowywanie listy zakupów brakującej bielizny, odzieży, a także sprzętów gospodarstwa domowego, praca nad wzrostem świadomości członków rodziny w zakresie utrzymywania higieny osobistej (higiena jamy ustnej, dbanie o czystość skóry, włosów i paznokci, zmiana bielizny i odzieży, profilaktyka i pomoc w radzeniu sobie z chorobami skóry - świerzb oraz chorobami pasożytniczymi w tym wszawicą), motywowanie do dbania o własne zdrowie, regularnych kontroli lekarskich, wizyt u lekarzy specjalistów oraz badań profilaktycznych, trening umiejętności prawidłowego dbania o zwierzęta domowe, w tym do regularnego szczepienia i odrobaczania,
 - ✓ budżetu - założenie zeszytu budżetowego służącego do planowania wydatków i monitorowania przychodów oraz rozchodów, nauka planowania wydatków, sporządzenie listy potrzeb, jak również szczegółowe omówienie sytuacji finansowej rodziny (posiadane zobowiązania finansowe m.in. kredyty, pożyczki, zajęcia komornicze, zaległe opłaty mieszkaniowe) i harmonogramu działań zmierzających do uregulowania tej kwestii, praca

nad regularnym opłacaniem czynszu i innych rachunków, praca nad planowaniem zakupów w tańszych sklepach (nabywanie i doskonalenie umiejętności porównywania cen w różnych sklepach), organizowanie pomocy w naturze (odzież, pościel, zabawki, sprzęty gospodarstwa domowego, meble, żywność) i współpraca w tym zakresie z innymi instytucjami;

- rozwiązywaniu problemów socjalnych - pomoc w załatwianiu istotnych spraw urzędowych (przedłużenie umowy najmu mieszkania, rozłożenie zaległości czynszowych, energetycznych na raty itd.), motywowanie do wykorzystania własnych możliwości i uprawnień (zasiłki rodzinne, stypendia, alimenty, dodatek mieszkaniowy i energetyczny), towarzyszenie klientom w załatwianiu spraw urzędowych, kierowanie do poradnictwa specjalistycznego - prawnik, pomoc w przygotowywaniu pism i wypełnianiu wniosków;
- rozwiązywaniu problemów psychologicznych - informowanie o możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego w postaci pomocy psychologa, motywowanie do podjęcia stosownej terapii, współpraca z Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej oraz Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, motywowanie do utrzymywania abstynencji, motywowanie do konsultacji z lekarzem psychiatrą w Poradni Zdrowia Psychicznego;
- rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi - praca nad rozeznaniem relacji w rodzinie, informowanie o możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego w postaci pomocy psychologa (praca nad relacjami, praca nad kompetencjami wychowawczymi w tym - trening umiejętności stawiania granic dzieciom, znaczenie konsekwencji w wychowaniu, stosowanie systemu kar i nagród), praca nad sposobami spędzania czasu wolnego z dziećmi (wypożyczanie książeczek, gier planszowych, puzzli i innych zabawek edukacyjnych sprzyjających rozwojowi dziecka, organizowanie wspólnych zabaw i wyjść na podwórko);
- zapewnianiu dzieciom prawidłowego rozwoju we wszystkich przestrzeniach:
 - ✓ zdrowotnej - motywowanie do leczenia dziecka i jego konsultowania ze specjalistami zgodnie z zaleceniami pediatry, pomoc w ustalaniu terminów wizyt u specjalistów, praca nad terminowym wykonywaniem bilansów i szczepień, towarzyszenie rodzicom z dzieckiem/dziećmi u lekarza, motywowanie do regularnego podawania leków,
 - ✓ edukacyjnej - współpraca z wychowawcami w szkole i przedszkolu, motywowanie rodziców do uczestniczenia w zebraniach i konsultacjach indywidualnych, motywowanie do uzyskania pełnej diagnozy dziecka, które przejawia trudności edukacyjne lub sprawia trudności wychowawcze, pomoc w ustaleniu terminu badania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, omówienie otrzymanej opinii i praca z rodzicem nad realizacją zaleceń ww. Poradni, kierowanie do placówek wsparcia dziennego i współpraca z wychowawcami;
- emocjonalnej - praca nad budowaniem prawidłowych relacji w rodzinie, edukacja w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, nauka rozpoznawania i wyrażania emocji w adekwatny sposób, praca nad pogłębieniem wiedzy o potrzebach dziecka na danym etapie rozwojowym, praca nad umiejętnością konstruktywnego komunikowania się z dzieckiem;
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin - motywowanie do udziału w grupie wsparcia dla rodziców, zachęcanie do udziału w uroczystościach ważnych dla dzieci, rozmowy

dotyczące relacji sąsiedzkich, trening umiejętności korzystania z wsparcia lokalnego, zachęcanie do korzystania z Programu Aktywności Lokalnej;

- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, a także udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu oraz utrzymaniu zatrudnienia - współpraca z Klubem Integracji Społecznej, motywowanie do współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy (rejestracja, utrzymanie statusu osoby bezrobotnej, korzystanie z ofert pracy, stażów), pomoc w napisaniu CV, pomoc w poszukiwaniu ofert pracy, zachęcanie do skorzystania z prac społecznie-użytecznych, rozmowy dotyczące wartości pracy, pokazywanie korzyści płynących z posiadania własnych środków finansowych;
- c) prowadzono ścisłą współpracę z placówkami wsparcia dziennego działającymi w Mieście - na bieżąco - monitorowanie uczestniczenia dzieci w zajęciach świetlicowych, udział w zespołach interdyscyplinarnych;
- d) dokonano okresowej oceny sytuacji rodziny - 508 ocen okresowych;
- e) monitorowano sytuację rodziny po zakończeniu pracy z rodziną - 37 rodzin - asystent rodziny po zakończeniu planu pracy jeszcze przez okres 3 miesięcy (lub do czasu zmiany postanowienia przez Sąd, który zobowiązał rodzinę do współpracy z asystentem) monitoruje czy wypracowane w planie pracy efekty utrzymują się;
- f) przygotowano opinie do Sądu Rodzinnego lub na prośbę strony;
- g) prowadzono współpracę z osobami, instytucjami i organizacjami podejmującymi działania na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - na bieżąco - współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi, wychowawcami ze szkół, przedszkoli, placówek wsparcia dziennego, poradniami rejonowymi i specjalistycznymi, terapeutami Ośrodka Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej, psychologami Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- h) prowadzono współpracę z grupą roboczą - na bieżąco.

2. W ramach projektu „Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego z elementami metody projektu) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą” zawartego w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014”:

- a) prowadzono współpracę przy realizowaniu projektów unijnych dotyczących rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
 - spotkania superwizyjne,
 - konsultacje indywidualne,
 - udział w zespołach interdyscyplinarnych,
 - treningi w prowadzeniu gospodarstwa domowego - 14 rodzin.

3. Współpracowano z pracownikami socjalnymi w tworzeniu i realizowaniu indywidualnych planów pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez prowadzenie 34 kontraktów socjalnych.

4. Wspierano merytoryczne pracowników prowadzących pracę socjalną:
 - a) udział w zespołach i superwizjach - 574,
 - b) udzielanie konsultacji indywidualnych dla pracowników socjalnych dotyczących pracy socjalnej - na bieżąco.

5. Świadczone specjalistyczne poradnictwo psychologiczne dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (253 osoby) realizowane poprzez:
 - a) porady - ukierunkowane na określenie odpowiedniej formy pomocy,
 - b) konsultacje psychologiczne - rodzinne i indywidualne,
 - c) diagnozę psychologiczną,
 - d) terapię wspierającą,
 - e) psychoedukację w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich.

6. Prowadzono współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i z grupą roboczą:
 - udział w pracy Zespołu - 18 posiedzeń;
 - udział w grupach roboczych w prowadzonych już procedurach „Niebieska Karta”;
 - powołanie pracowników działu do spraw Asysty Rodzinnej do 16 grup roboczych utworzonych w roku sprawozdawczym.

7. Prowadzono grupę wsparcia dla rodziców i dzieci: „Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko” - odbyło się 17 spotkań grupy (z różną częstotliwością wzięło w niej udział 30 osób, a w zajęciach dla dzieci 11 dzieci).

Celem głównym jest podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców, stymulowanie rozwoju dzieci oraz społeczna aktywizacja rodzin z dziećmi.

Podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców:

 - nabycie umiejętności łączenia zabawy i wychowania,
 - nabycie umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego z dzieckiem,
 - nabycie umiejętności stawiania i respektowania granic,
 - nabycie wiedzy na temat właściwego stosowania systemu kar i nagród.
 - nabycie wiedzy na temat zasad zdrowego odżywiania się oraz dbania o higienę osobistą i otoczenia.

Stymulowanie rozwoju dzieci:

 - pobudzenie wyobraźni,
 - usprawnianie funkcji manualnych i ruchowych,
 - doskonalenie koncentracji uwagi,
 - wzbogacanie słownictwa,
 - nabycie umiejętności współdziałania w grupie podczas zabawy i pracy,
 - nauka zwrotów grzecznościowych.

Spółeczna aktywizacja rodzin z dziećmi:

- poszerzenie samoświadomości,
- poszerzenie wiedzy o uczuciach i sposobach ich wyrażania,
- nabycie umiejętności rozpoznawania i nazywania własnych stanów emocjonalnych,
- poznanie i zrozumienie wzajemnych potrzeb w związku partnerskim,
- nabycie umiejętności aktywnego słuchania,
- nabycie wiedzy na temat skutecznej i nieskutecznej komunikacji,
- nabycie umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji z innymi osobami,
- nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych,
- nabycie wiedzy na temat zachowań agresywnych i przemocowych oraz dostępnych form pomocy i wsparcia.

8. Prowadzono grupę wsparcia dla opiekunów i członków rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi - ostatnia środa każdego miesiąca - odbyło się 11 spotkań, w których uczestniczyło z różną częstotliwością 8 osób. Spotkania grupy dotyczyły następujących aspektów:

- poszerzanie wiedzy uczestników na temat poszczególnych zaburzeń psychicznych;
- dzielenie się doświadczeniem i budowanie poczucia wspólnoty;
- możliwości odreagowania emocji powstałych w kontakcie z osobami zaburzonymi oraz uzyskanie wsparcia emocjonalnego;
- wypracowania skutecznych sposobów radzenia sobie z trudnościami życia codziennego;
- potrzeby umieszczenia osoby zaburzonej w Domu Pomocy Społecznej;
- ubezwłasnowolnienia i jego konsekwencji prawnych
- leczenia bez zgody osoby zaburzonej
- radzenia sobie z impulsywnym czy agresywnym zachowaniem podopiecznych;
- uzyskiwania wiedzy na temat funkcjonowania i pomocy innych placówek.

9. Prowadzono analizę pod kątem merytorycznym korespondencji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z Sądem dotyczącej rodzin naturalnych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - łącznie 444 pisma, w tym:

- 163 wnioski o wydanie lub zmianę zarządzeń opiekuńczych,
- 193 adnotacje pracowników socjalnych bądź asystentów rodziny o aktualnej sytuacji w rodzinie do toczących się postępowań sądowych,
- 88 sprawozdań asystentów rodziny z realizacji planu pracy przez rodzinę.

10. Stworzono, obsługiwano i aktualizowano Program Wspierania Rodziny, który jest realizacją obowiązku nałożonego na gminy art. 176 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

11. Organizowano zbiórki odzieży, obuwia, zabawek, sprzętów gospodarstwa domowego oraz wydawano zgromadzone przedmioty rodzinom potrzebującym - na bieżąco.

5. DZIAŁ OBSŁUGI I FINANSOWANIA OPIEKI NAD DZIECKIEM

W szczególności do zadań Działu należy finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu Miasta w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, finansowanie pomocy przyznawanej usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej oraz prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z odpłatnością rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Rodzinna piecza zastępcza:

- Rodziny zastępcze z terenu Miasta Ruda Śląska otrzymujące świadczenia na dzieci:

	<i>Ilość rodzin</i>	<i>Ilość dzieci</i>
a) rodziny zastępcze spokrewnione:	154	195
b) rodziny zastępcze niezawodowe:	67	85
c) rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	15	127
- rodziny pomocowe:	8	31
Razem:	236	407

- Rodziny zastępcze poza terenem Rudy Śląskiej otrzymujące świadczenia na dzieci:

	<i>Ilość rodzin</i>	<i>Ilość dzieci</i>
a) rodziny zastępcze spokrewnione:	18	20
b) rodziny zastępcze niezawodowe:	34	47
c) rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	6	25
- rodzinne domy dziecka:	2	13
Razem:	58	92

- Wynagrodzenia wraz z pochodnymi (ZUS, FP, pdof) dla zawodowych rodzin zastępczych, rodzin pomocowych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i pracach gospodarskich:

	<i>Ilość wypłaconych świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Rodziny zastępcze zawodowe, rodziny pomocowe, osoby do pomocy:	252	575 603,45

- Udzielone świadczenia dla rodzin zastępczych:

<i>Rodzaje świadczeń:</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
1. Rodziny na terenie Miasta Ruda Śląska:		
a) koszty utrzymania dziecka:	3 952	2 894 846,66
b) dodatek z tytułu niepełnosprawności:	367	82 264,05
c) jednorazowe świadczenie na dziecko:	90	19 550,00
d) zdarzenie losowe:	11	5 475,00
e) dofinansowanie do wypoczynku:	10	1 800,00
f) utrzymanie lokalu mieszkalnego:	128	73 401,11
g) pokrycie kosztów remontu:	2	2 000,00
Razem:	4 557	3 079 336,82

- Rodziny poza Miastem Ruda Śląska otrzymały 1 007 świadczeń na łączną kwotę 1 075 856,10 zł.

– Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej, którzy otrzymywali świadczenia w 2014 roku - 58 osób.

– Udzielono 489 świadczeń tj. pomocy dla osoby usamodzielnianej z rodzinnej pieczy zastępczej, na którą składa się:

Rodzaje świadczeń:	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
a) kontynuowanie nauki:	436	211 903,60
b) usamodzielnienie:	7	32 982,00
c) na zagospodarowanie:	6	12 000,00
d) uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych:	40	---
Razem:	489	256 885,60

Instytucjonalna piecza zastępcza

– Placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez Miasto Ruda Śląska lub prowadzone na zlecenie Miasta Ruda Śląska:

	Liczba miejsc	Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku
Prowadzone przez Miasto Ruda Śląska:		
a) Rodzinny Dom Dziecka Nr 1	8	10
b) Rodzinny Dom Dziecka Nr 2	8	10
c) Rodzinny Dom Dziecka Nr 3	8	12
d) Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie:	70	114
Łącznie:	94	146
Prowadzone na zlecenie Miasta Ruda Śląska:		
a) Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny Ustroń-Nierodzim:	20	20
b) Caritas Archidiecezji Katowickiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego:	24	29
Łącznie:	44	49
Razem:	138	195

– Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza powiatem.

Dzieci umieszczone na podstawie porozumień (umów cywilno-prawnych) zawieranych pomiędzy powiatami:

Placówka	Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku
a) Centrum Wspierania Dziecka i Rodziny „Przystań” Pszczyna:	1
b) Dom Dziecka Nr 1 Gliwice:	4
c) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dąbrowa Górnicza:	1
d) Dom Dziecka Rybnik:	2
e) Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie Góra Włodowska:	6
f) Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy Gliwice:	2
g) Dom Dziecka Ciasna:	2
h) Dom Dziecka im. J. Korczaka Kłobuck:	2
i) Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Opole:	1

j) Rodzinny dom Dziecka Nr 1 Rybnik:	1
k) Powiatowy Dom Dziecka Żywiec:	3
l) Pogotowie Opiekuńcze Rzeszów:	1
Razem:	26

- Środki wypłacane przez Dział na instytucjonalną pieczę zastępczą:

<i>Placówka</i>	<i>Ilość zleceń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
a) Rodzinne Domy Dziecka (zryczałtowana kwota na utrzymanie dziecka):	36	259 308,43
b) Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny Ustroń-Nierodzim:	12	515 456,00
c) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego:	12	777 600,00
d) Placówki poza powiatem (porozumienia):	292	1 104 776,47
e) Inne:		
- Mieszkanie chronione dla osób opuszczających po osiągnięciu pełnoletniości pieczę zastępczą:	12	31 300,00
Razem:	364	2 688 440,90

- Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej, którzy otrzymywali świadczenia w 2014 roku - 65 osób.

- Udzielono 654 świadczeń tj. pomocy dla osoby usamodzielnianej z instytucjonalnej pieczy zastępczej, na którą składa się:

<i>Rodzaje świadczeń:</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Pomoc dla osoby usamodzielnianej:		
a) kontynuowanie nauki:	460	223 795,16
b) usamodzielnienie:	12	54 770,00
c) na zagospodarowanie:	13	23 600,00
d) uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych:	169	---
Razem:	654	302 165,16

Inne zadania

Ilość wydanych decyzji administracyjnych:

<i>Decyzje administracyjne</i>	<i>Ilość decyzji</i>
a) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka rodzinie zastępczej:	154
b) dofinansowanie do wypoczynku dziecka:	10
c) koszty z potrzebami przyjmowania dziecka -jednorazowo	90
d) zdarzenie losowe dla dziecka w rodzinie zastępczej:	4
e) środki na utrzymanie lokalu dla rodziny zastępczej:	53
f) pokrycie kosztów remontu dla rodziny zastępczej:	2
g) pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla usamodzielnianych wychowanków:	184
h) pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla usamodzielnianych wychowanków:	19
i) pomoc pieniężna na zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków:	19
j) pomoc w formie uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych dla usamodzielnianych wychowanków:	61

k) ustalające opłatę za pobyt dzieci pieczy zastępczej dla rodziców naturalnych, opiekunów prawnych, kuratorów, usamodzielnianych wychowanków:	499
l) odstępujące od ustalenia za pobyt dzieci w pieczy zastępczej dla rodziców naturalnych, opiekunów prawnych, kuratorów, usamodzielnianych wychowanków:	261
m) Inne (m.in.: umorzeniowe, zmieniające, uchylające)	794
Razem:	2 150

Ilość wydanych skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych: **50**

Ilość wniosków dot. skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem: **1**

Porozumienia (umowy cywilno-prawne) pomiędzy powiatami dotyczące zwrotu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

<i>Porozumienia</i>	<i>Ilość</i>
a) ilość porozumień dot. dzieci z Rudy Śląskiej umieszczonych poza powiatem	118
b) ilość porozumień dot. dzieci umieszczonych na terenie Miasta:	59
c) ilość aneksów do porozumień:	9

Umowy cywilno-prawne w roku sprawozdawczym:

<i>Rodzaj umowy</i>	<i>Ilość</i>
a) rodziny zastępcze, w tym:	
- rodziny zawodowe:	11
- rodziny zawodowe specjalistyczne:	2
- rodziny zawodowe o funkcji pogotowia rodzinnego:	4
- rodziny pomocowe:	18
- osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich:	8
Łącznie:	43
b) umowy o prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej:	2
c) umowy o prowadzenie mieszkania chronionego:	1
d) aneksy do umów dot. pkt. c i d.	6
Razem:	52

Ilość sporządzonych sprawozdań (MPiPS, ŚUW, UM i inne): **44**

Ilość przyjętych wniosków - stron (od rodziców naturalnych, usamodzielnianych wychowanków oraz rodzin zastępczych): **787**

Ubezpieczenia zdrowotne dla dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

ilość dzieci objętych ubezpieczeniem: 11

ilość świadczeń: 74

kwota świadczeń: 3 463,20 zł

Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego:

- ilość osób którym przyznano wynagrodzenie: **4**
- kwota wypłaconych wynagrodzeń: **10 220,00 zł**

Interwencyjny dowóz osób:

liczba przewozów: **56** na kwotę: **5 540,65 zł**

Realizacja dodatkowych zadań:

- realizacja wraz z Działem Pieczy Zastępczej 3-letniego „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014”.
- współpraca wraz z Działem Pieczy Zastępczej przy VII Festynie dla Rodzin Zastępczych zorganizowanym w ramach Metropolitalnego Święta Rodziny.

6. DZIAŁ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zakres zadań realizowanych przez Dział zawarty jest w rocznym sprawozdaniu z działalności i efektów pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - organizatora pieczy zastępczej za rok 2014 oraz zestawieniu potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

7. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ALIMENTACYJNYCH I POMOCY MATERIALNEJ UCZNIOM

Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Pomocy Materialnej Uczniom od 01 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku:

- 1) ilość rodzin korzystających z świadczeń rodzinnych (średniomiesięcznie): 5 975,
- 2) ilość rodzin korzystających z świadczeń z funduszu alimentacyjnego (średniomiesięcznie): 744,
- 3) ilość uczniów, którym udzielono stypendia: 961,
- 4) ilość uczniów, którym wypłacono zasiłki szkolne: 22,
- 5) ilość decyzji wydanych w sprawach o świadczenia rodzinne: **9 429** - w tym w sprawie nienależnie pobranych świadczeń: **148**,
- 6) ilość korespondencji w sprawach o świadczenia rodzinne (w tym zawiadomienia o wszczęciu postępowania, wezwania, pisma do stron, wnioski o udostępnienie danych osobowych itp.): **11 575**,
- 7) ilość decyzji wydanych w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego: **3 370** - w tym w sprawie nienależnie pobranych świadczeń: **65**,
- 8) ilość korespondencji w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego (w tym zawiadomienia o wszczęciu postępowania, wezwania, pisma do stron, wnioski o udostępnienie danych osobowych itp.): **17 678**,
- 9) ilość decyzji wydanych w sprawach stypendium szkolnego: **1 214** - w tym w sprawie nienależnie pobranych stypendiów szkolnych: **10**,
- 10) ilość decyzji wydanych w sprawach zasiłku szkolnego: **16**,

11) ilość korespondencji w sprawach pomocy materialnej uczniom (w tym zawiadomienia o wszczęciu postępowania, wezwania, pisma do stron, wnioski o udostępnienie danych osobowych itp.): **737**.

I. Świadczenia Rodzinne:

- 1) zasiłki rodzinne:
ilość świadczeń: 51 912 wypłacono: 5 060 738 zł,
- 2) dodatki do zasiłków:
ilość świadczeń: 24 240 wypłacono: 3 052 983 zł,
- 3) świadczenia opiekuńcze:
ilość świadczeń: 61 622 wypłacono: 12 802 042 zł,
- 4) jednorazowa zapomoga - becikowe:
ilość świadczeń: 1 053 wypłacono: 1 053 000 zł,
- 5) zasiłki dla opiekuna:
ilość świadczeń: 2 596 wypłacono: 1 328 862,50 zł,
- 6) odsetki ustawowe od zasiłków dla opiekuna:
ilość świadczeń: 1 578 wypłacono: 45 470,91 zł,

Ogółem: ilość świadczeń: 143 001 wypłacono: 23 343 096,41 zł (w tym 5276 zł nienależne za rok 2014)

- 7) składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne:
ilość świadczeń: **8604 wypłacono: 1 349 932,39 zł**,
- 8) egzekucja nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych: **98 601 zł**,
- 9) Wysokość umorzonych świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych: **3 732 zł**.

II. Fundusz Alimentacyjny

- 1) ilość świadczeń: 14 822 wypłacono: 5 380 554 zł (w tym 1302 zł nienależne za rok 2014),
- 2) egzekucja nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **21971 zł**,
- 3) wysokość umorzonych świadczeń z funduszu alimentacyjnego nienależnie pobranych: **4372 zł**,
- 4) dłużnicy alimentacyjni:
 - liczba dłużników w gminie (średniomiesięcznie): **1379**,
 - kwota wyegzekwowanych należności: **731 082,03 zł** w tym:
 - ✓ budżet państwa: **491 559,82 zł**,
 - ✓ gmina wierzyciela: **154 334,48 zł**,
 - ✓ gmina dłużnika: **85 187,73 zł**,
 - działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych:
 - ✓ wszczęcia postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych: **419**,
 - ✓ ilość decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych: **433**,

- ✓ przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych: **496**,
- ✓ informacje o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, przekazane do Powiatowego Urzędu Pracy: **193**,
- ✓ decyzje dotyczące dłużników alimentacyjnych, mające na celu odzyskanie wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **1204**,
- wystawiono:
 - ✓ upomnień: **1523**,
 - ✓ tytułów wykonawczych: **4013**,
- aktualizowano informacje gospodarcze przekazywane do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego - średnio: **1424** informacje gospodarcze miesięcznie,
- liczba spraw skierowanych do:
 - ✓ Prokuratury Rejonowej (wnioski o ściganie na zasadzie art. 209 kk): **374**,
 - ✓ Prezydenta Miasta (wnioski o zatrzymanie prawa jazdy): **390**

III. Informacja w sprawie wypłaty w 2014 roku świadczenia w kwocie 100 zł i 200 zł dla osób uprawnionych, o których mowa w rządowych programach wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne

Lp	Rodzaj świadczenia dla niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	Plan 2014	Ilość świadczeń	Wartość wykonania
1.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości 100zł (ustawa z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych Dz. U. z 2012 roku, poz. 1548)	w planie dotacji budżetowej na rok 2014	3	300
2.	Pomoc finansowa w wysokości 200 zł, realizowana w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 roku Dz. U. z 2013 roku, poz. 413)	Plan: 7622 z tego: wypłaty świadczeń: 7 400 koszty obsługi: 222	37	Wykonanie: 7622 z tego: wypłaty świadczeń: 7 400 koszty obsługi: 222
3.	Pomoc finansowa w wysokości 200 zł, realizowana w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 roku Dz. U. z 2013 roku, poz. 1741, zmienione Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 marca 2014 roku, Dz. U. z 2014 roku, poz. 320)	Plan: 1 181 244 z tego: wypłaty świadczeń: 1 146 839 koszty obsługi: 34 405	5 663	Wykonanie: 1 166 578 z tego: wypłaty świadczeń: 1 132 600 koszty obsługi: 33 978

IV. Wysokość dotacji otrzymanej z budżetu państwa na finansowanie kosztów obsługi zadania świadczenia rodzinne oraz zadania fundusz alimentacyjny: 899 815,46 zł.

V. Pomoc materialna uczniom

1. Stypendia o charakterze socjalnym

- wydatki z budżetu państwa 550 521,07 zł,
- wydatki z budżetu miasta 137 630,27 zł.

Wydatki ogółem wyniosły 688 151,34 zł

2. Zasiłki szkolne

- wydatki z budżetu państwa 9 328,00 zł,
- wydatki z budżetu miasta 2 332,00 zł.

Wydatki ogółem wyniosły 11 660,00 zł

Ogółem na pomoc materialną uczniom wypłacono: 699 811,34 zł.

3. Odstąpiono od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń: **444,80 zł.**

VI. Przyjęto w punkcie informacji DŚRA około: 25 000 mieszkańców.

Podczas realizacji obowiązków wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013r. poz. 1456 z późn. zm.) pomoc udzielana jest rodzinom z dziećmi, samotnym rodzicom z dziećmi oraz osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom. Rodziny otrzymujące świadczenia rodzinne najczęściej borykają się z problemami związanymi z niskim dochodem, bezrobociem oraz niedostatkiem w zdrowiu. Osoby spełniające kryteria ustawowe (najważniejsze to kryterium dochodowe) mogą otrzymać jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami (z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego oraz nauki w szkole poza miejscem zamieszkania) oraz trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, a także specjalny zasiłek opiekuńczy. Zasiłek dla opiekuna (Dz. U. z dnia 30 kwietnia 2011 r., poz. 567) jest nowym świadczeniem, które zostało wprowadzone w celu wsparcia osób niepełnosprawnych i ich opiekunów po utracie przez nich prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w lipcu 2013 roku. Regulacja weszła w życie w maju 2014 roku i była wynikiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 roku, na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

Wsparcie udzielane w ramach ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012r. poz. 1228z późn. zm.) dotyczy zawsze dzieci, których rodzice nie wywiązują się z obowiązku alimentacyjnego, a konsekwencją udzielanej osobom uprawnionym pomocy są postępowania mające na celu odzyskanie od dłużników alimentacyjnych wypłacanych z budżetu państwa środków. Obserwujemy systematyczny wzrost kwoty wyegzekwowanych należności od dłużników alimentacyjnych (w stosunku do roku 2013 o 2376,81 zł), zatem potwierdza się skuteczność obranych metod oraz podejmowanych działań.

Osoby niepełnosprawne często wymagają opieki. Dla ich rodziny czasami oznacza to konieczność rezygnacji z pracy zawodowej. Dla tych najbardziej potrzebujących stworzono świadczenie pielęgnacyjne. Mając na uwadze rosnące potrzeby finansowe rodziców opiekujących się niepełnosprawnymi dziećmi począwszy od listopada 2011 roku do grudnia 2014 roku wypłacano uprawnionym do świadczenia pielęgnacyjnego pomoc finansową. Początkowo 100 zł miesięcznie, a następnie 200 zł miesięcznie. Zmiany legislacyjne, które nastąpiły w 2014 roku w obrębie przepisów dotyczących świadczeń opiekuńczych, spowodowały podwyżkę świadczenia pielęgnacyjnego z 620 zł miesięcznie do 800 zł miesięcznie od maja do końca 2014 roku, a następnie przewidują kolejną podwyżkę w okresie od 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku do 1200 zł miesięcznie. W 2016 roku będzie to 1300 zł miesięcznie, a w kolejnych latach świadczenie będzie waloryzowane raz w roku do wysokości płacy minimalnej. Konsekwencją tych podwyżek jest zakończenie realizacji zadania polegającego na przyznawaniu i wypłacaniu dodatkowego świadczenia osobom mającym ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

W porównaniu z rokiem poprzednim (2013) nieznacznie wzrosła (o 14) średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z świadczeń rodzinnych i wzrosła liczba wydanych decyzji administracyjnych (o 1 242). Wzrost ilości wydawanych decyzji spowodowała zmiana ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie świadczeń opiekuńczych i konieczność zmiany wysokości przyznanych świadczeń pielęgnacyjnych w maju 2014 roku, a także wydawanie decyzji dotyczących pomocy finansowej, realizowanej w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego oraz w sprawach zasiłku dla opiekunów. Konsekwencją rozszerzenia katalogu świadczeń jest niewielki wzrost ilości uprawnionych. Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłków rodzinnych utrzymuje się na podobnym poziomie jak w roku poprzednim, a głównym powodem takiego stanu rzeczy jest utrzymujące się na niskim poziomie kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń. Na zmianę tego stanu rzeczy nie wpłynęła w znaczący sposób podwyżka kryterium dochodowego, mająca miejsce w listopadzie 2014 roku, ponieważ nie była ona wystarczająco wysoka. Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego wzrosła (o 39 średniomiesięcznie).

Zwiększeniu uległa liczba osób przyjętych w punkcie informacyjnym DŚRA, co dowodzi, iż stale wzrasta ilość osób zainteresowanych otrzymaniem prawa do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i stypendiów oraz zasiłków szkolnych.

Wysokość zapotrzebowania na dotacje z budżetu państwa w roku 2014 - świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (rozdział 85212) - była szacowana na podstawie analizy wykonania za lata poprzednie oraz na podstawie ilości wydanych decyzji oraz złożonych

wniosków. Obserwowany jest wzrost dochodów rodzin korzystających z pomocy, a w konsekwencji przekraczanie dopuszczalnych kryteriów dochodowych. Zmniejsza się także liczba rodzin wielodzietnych, a tym samym osób uprawnionych do świadczeń.

Niewykorzystanie całej dotacji w minionym roku wynika także z różnorodnych zmian zachodzących w rodzinach świadczeniobiorców, min:

- zmiana miejsca zamieszkania,
- zmiana stanu cywilnego,
- uzyskanie pełnoletności,
- utrata ważności orzeczenia o niepełnosprawności dziecka lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności przez osoby dorosłe,
- zaprzestanie nauki przez dzieci powyżej 18 roku życia,
- śmierć osób pobierających świadczenia opiekuńcze oraz zasiłki dla opiekuna,
- śmierć osób będących pod opieką uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna,
- uzyskiwanie uprawnień do świadczeń z innych tytułów.

Zakładano również wzrost liczby wypłat dla rodzin korzystających z pomocy w formie świadczeń rodzinnych związany ze zmianami kryteriów dochodowych i wysokości świadczeń, jednak zmiany te nie przyniosły spodziewanego wzrostu liczby osób uprawnionych.

Jednocześnie należy zauważyć, iż po zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie przyznawania świadczeń opiekuńczych, mającej miejsce w styczniu 2013 roku, nieoczekiwanie niewielu dotychczasowych odbiorców świadczenia pielęgnacyjnego wykazało zainteresowanie specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, natomiast ci, którzy starli się o jego przyznanie w niewielu przypadkach spełnili warunki określone w przepisach prawa. Zmiana przepisów prawa w roku 2014 polegająca na wprowadzeniu nowego świadczenia, tj. zasiłku dla opiekuna nie spowodowała niestety powrotu wszystkich uprawnionych w pierwszej połowie 2013 roku do świadczenia pielęgnacyjnego, ponieważ część opiekunów nie mogła się ubiegać o ww. świadczenie, gdyż podjęła już zatrudnienie, niepełnosprawny dorosły nie był już pod ich opieką, a część chorych zmarła.

Kwotę dotacji przeznaczonej na wypłaty pomocy finansowej, realizowanej w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego planowano w odniesieniu do wszystkich świadczeniobiorców pobierających i mogących otrzymać świadczenie pielęgnacyjne. Dlatego też niewykorzystanie całej dotacji w minionym roku wynikało ze zmniejszenia liczby świadczeniobiorców otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne m. in. przez: utratę ważności orzeczenia o niepełnosprawności dziecka lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności przez osoby dorosłe, śmierć osób pobierających świadczenia opiekuńcze oraz zasiłki dla opiekuna lub śmierć osób będących pod opieką uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna.

Stypendia szkolne dla uczniów są przyznawane zgodnie z ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 2010r. Dz. U. z 2004r. Nr 256 poz. 2572. Pomoc materialna ma charakter socjalny, dotyczy uczniów mieszkających na terenie miasta Ruda Śląska. Kryterium dochodowe dla przyznania stypendium szkolnego wynosi 456 zł netto na członka rodziny. Stypendium szkolne przyznawane jest na rok szkolny od września do czerwca, a wypłacane na podstawie imiennych faktur i rachunków.

Na realizację zadań z zakresu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym w Dziale Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Pomocy Materialnej uczniom (dział 854) wykorzystano:

- 550 521,07 zł - na stypendia szkolne (rozdział 85415) - 90,55%
- 9 328 zł - na zasiłki szkolne rozdział 85415) - 29,15%

W związku z powyższym plan nie został wykorzystany na spodziewanym poziomie. Zaznaczyć należy, że osoby uprawnione do pomocy materialnej uczniom i ich przedstawiciele, zarówno w pierwszym jak i drugim okresie stypendialnym, okazywali dokumenty potwierdzające poniesienie kosztów o charakterze edukacyjnym na kwotę niższą niż wskazana w decyzji przyznającej.

W związku z powyższym, mimo przysługującego prawa do stypendium szkolnego świadczenie to nie zostało wypłacone lub zostało wypłacone zgodnie z przedstawionymi dowodami księgowymi.

Należy także zaznaczyć, iż dotacja na realizację zadania z zakresu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym - pn. pomoc materialna dla uczniów - jest przyznawana Miastu Ruda Śląska przez Ministra Edukacji Narodowej na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 22 lutego 2005 roku w sprawie terminów przekazywania dotacji celowej gminom na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym oraz sposobu ustalania wysokości tej dotacji (Dz. U nr 36 poz. 319) i na jej wysokość nie mamy wpływu, jako powiat.

W związku z realizacją i monitorowaniem wydatkowania środków przeznaczonych na pomoc materialną dla uczniów w 2014 roku nasunęły się następujące wnioski:

- stypendium szkolne w większości przypadków realizowane jest w formie refundacji poniesionych kosztów, czyli najpierw przedstawiane są przez wnioskodawców dowody poniesionych kosztów, a dopiero później wypłacane są środki finansowe, co niestety wymaga, aby strony wcześniej posiadały własne środki finansowe na zakupy o charakterze edukacyjnym,
- stypendia szkolne mogą być również udzielane w formie świadczenia pieniężnego jednak zgodnie z ustawą o systemie oświaty forma ta może być udzielana tylko w uzasadnionych przypadkach. Forma ta nie gwarantuje jednak, iż wnioskodawca spożytkuje przyznane środki zgodnie z ich przeznaczeniem,
- zasiłek szkolny, który z zasady stanowi 5% całej dotacji, ale przyznawany jest z uwagi na przejściowo trudną sytuację materialną ucznia z powodu zdarzenia losowego, jest taką formą pomocy uczniom, która mając na uwadze jej specyfikę bardzo utrudnia wykorzystanie całej dotacji.

Takie zapisy ustawowe uniemożliwiają w pełni racjonalne wykorzystanie środków na ww. zadanie.

8. DZIAŁ DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Dodatki mieszkaniowe

Kryterium dochodowe na rok 2014

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, o których mowa wyżej, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym to jest **1 477,79 zł** (do końca lutego 2014 roku obowiązywało kryterium 1 454,51 zł) i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, to jest **1 055,56 zł** (do końca lutego 2014 roku obowiązywało kryterium 1 038,94 zł).

Jeżeli dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest wyższy od określonego wyżej a kwota tej nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego to wówczas dodatek obniża się o tę kwotę.

Na wniosek Prezydenta Miasta, Rada Miasta Uchwałą nr PR.0007.57.2012 z dnia 29 marca 2012r. podniosła wskaźnik określający wysokość dodatku mieszkaniowego do 60%. Od 1 czerwca 2012 roku obowiązuje następująca wysokość dodatku mieszkaniowego:

- 1) do 60% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego lub,
- 2) do 60% faktycznych wydatków ponoszonych za lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni.

Oprócz tytułu prawnego i kryterium dochodowego ważna jest również powierzchnia zajmowanego lokalu. Normatywna powierzchnia w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

1. 35m²- dla 1 osoby,
2. 40m²- dla 2 osób,
3. 45m²- dla 3 osób,
4. 55m²- dla 4 osób,
5. 65m²- dla 5 osób,
6. 70m²- dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5m².

Jeżeli powierzchnia użytkowa zajmowanego lokalu nie przekracza powierzchni normatywnej o więcej niż 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej lokalu nie przekracza 60% , wówczas dodatek mieszkaniowy może być przyznany.

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, jeżeli jej niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Liczba złożonych wniosków o dodatki mieszkaniowe w okresie od I-XII 2014 roku: **5 186**

W przeważającym procencie, dodatki mieszkaniowe wypłacane są najemcom mieszkań komunalnych (48%) i spółdzielczych (36,9%), niecały 0,1% wypłacany jest najemcom TBS-ów, 2% stanowią wypłaty na rzecz wspólnot, 6% - dla prywatnych zarządców i inni – 7%.

Ilość rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego w okresie od I-XII 2014 roku- **3 222**

W okresie od stycznia do grudnia 2014 roku wydano łącznie 5.865 różnych decyzji (przyznających, odmownych, wstrzymujących, wznawiających, wygaszających dodatek, zmieniających, o umorzeniu postępowania) w tym:

- przyznających 4.728
- odmownych 373
- inne: 764

Zawiadomień o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania było 56.

Łącznie w okresie od I-XII 2014 **wypłacono 53 822** dodatków mieszkaniowych (ilość świadczeń) co stanowi średnio miesięcznie około 4.485 świadczeń.

na kwotę: **6 048 684,31**

na opłaty pocztowe wydano kwotę: 136,59 zł

Dodatki energetyczne

W 2014 roku , zgodnie z Uchwałą nr PR.0007.5.2014 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 30 stycznia 2014r. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach upoważnienia do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej , realizował zadanie związane z wypłatą dodatków energetycznych.

Dodatek energetyczny to nowe świadczenie wprowadzone zmianą ustawy z dnia 10.04.1997r – Prawo energetyczne.

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorca wrażliwy, to według ustawy, osoba której przyznano dodatek mieszkaniowy i która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny przyznaje się na okres przyznania dodatku mieszkaniowego.

Wypłata dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej ale wypłacają go gminy,. Które otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa.

W okresie od stycznia do grudnia 2014 roku wpłynęło 1 934 wniosków o przyznanie dodatków energetycznych a wydano 1 952 decyzji , w tym:

- przyznających – 1836
- odmowne- 69
- inne (wstrzymujące, wygaszające, umarzające) - 47.

Ilość wypłaconych dodatków energetycznych (ilość świadczeń) od stycznia do grudnia 2014 roku - 6.616, w tym:

- gospodarstwa jednoosobowe – 2 058
- gospodarstwa składające się z 2 do 4 osób – 3 550
- gospodarstwa składające się z co najmniej 5 osób – 1 008

Łączna kwota wydatków na wypłatę dodatków energetycznych od I-XII 2014 roku – **100 412,68zł**

9. DZIAŁ KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Dział Klub Integracji Społecznej realizuje działania związane w szczególności z bezrobociem, bezdomnością oraz pomocą osobom uzależnionym i ich rodzinom a także zapobieganiu powyższych zjawisk.

Wymienione problemy społeczne bardzo często występują w połączeniu ze sobą i rzeczywiste efekty pracy socjalnej może dać jedynie skuteczna oferta pomocy na kilku płaszczyznach pomocy m.in. zawodowej, mieszkaniowej oraz zdrowotnej w przypadku uzależnienia od środków psychoaktywnych.

Podejmowane przez Dział zadania są odpowiedzią na problemy i potrzeby klientów oraz pozostałych mieszkańców Rudy Śląskiej.

BEZROBOCIE

1. Zorganizowano i przeprowadzono zajęcia z zakresu reintegracji społeczno - zawodowej klientów pomocy społecznej. Łącznie zorganizowano **6** grup zajęciowych, dla **80** osób, w tym:
 - a) **1** grupa w ramach „Warsztatu edukacyjno - rozwojowego dla osób bezrobotnych”,
 - b) **2** grupy (II Moduły) w ramach zajęć dla uczestników projektu „ Gminne programy aktywizacji społeczno zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego - edycja 2014/2015”,
 - c) **2** grupy w ramach zajęć dla uczestników projektu „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych”,
 - d) **1** grupa w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (zgodnie ze zmianami do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) dla klientów pomocy społecznej posiadających III profil w PUP.

Efekt:

86 osób skierowano do udziału w zajęciach z zakresu reintegracji społeczno zawodowej, **68** osób ukończyło warsztaty z zakresu reintegracji społeczno - zawodowej, uzyskując wiedzę obejmującą aktywne metody samodzielnego poszukiwania zatrudnienia oraz podstawy komunikacji interpersonalnej przygotowującej do kontaktu z pracodawcą.

2. Z poradnictwa indywidualnego o charakterze zawodowym skorzystało 1299 osób. Udzielono 3196 porad (m.in. wydawanie ofert pracy 3100).

3. Prace społecznie użyteczne są formą aktywizacji zawodowej bezrobotnych klientów pomocy społecznej, dzięki którym mogą oni przygotować się do skutecznego poszukiwania pracy, aktywności zawodowej, kształcić nawyki i dyscyplinę pracowniczą. Ponadto prace społecznie użyteczne mają przyczynić się do zmiany wizerunku osoby bezrobotnej i wzmocnienia odpowiedzialności społecznej.

Efekt:

Zorganizowano program prac społecznie użytecznych w mieście. W ramach tego programu w 2014 roku, tutejszy MOPS dysponował:

I-II/2014 - 20 miejscami

od III - XII/2014 - 81 miejscami

W pracach społecznie użytecznych wzięły udział w MOPS ogółem - **189 osoby** z czego, w wyniku zastosowania narzędzia aktywizacji zawodowej jakim jest udział w PSU, pracę podjęło - **31 osób**.

W ramach prac społecznie użytecznych wykonano:

- remont 10 mieszkań socjalnych,
- remont 4 mieszkań chronionych,
- we współpracy z Referatem Dzielnicowych Straży Miejskiej,
- sprzątnięcie zanieczyszczonych mniejszych terenów miejskich - 312 działek, co daje 369 850 litrów odpadów oraz przedmioty wielkogabarytowe,
- oczyszczanie ulic (latarnie, słupy, znaki drogowe) z ogłoszeń wywieszonych bez zgody właściciela - 18 ulic,
- porządkowanie piwnic, korytarzy i strychu z zasobów MPGM,
- prace porządkowe ul. Hallera,
- prace remontowe Stowarzyszenie "Nie jesteś sam w potrzebie",
- prace porządkowe DDPS,
- prace remontowe i porządkowe na terenie MOPS,
- prace porządkowe z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i ochrony Środowiska UM,
- prace remontowe i porządkowe MZON,
- prace porządkowe DPS dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej,
- prace porządkowe na terenie Przedszkola Nr 45,
- prace porządkowe na terenie MOSiR,
- prace remontowe Stowarzyszenie Amazonki,
- prace porządkowe Szkoła Życia św. Łukasza,
- prace remontowe Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów Goduła,
- prace porządkowe i remontowe z Wydziałem Organizacyjnym UM,
- prace remontowe na terenie Szkoły Podstawowej Nr 40,
- prace remontowe i porządkowe w Parku Koziola,
- prace remontowe na terenie Gimnazjum Nr 11,
- prace remontowe na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- prace porządkowe na terenie Przedszkola Nr 18,

- prace porządkowe na terenie Szkoły Podstawowej Nr 8,
- prace porządkowe na terenie Miejskiej Komendy Policji,
- prace porządkowe na terenie Klubu Sportowego Slavia,
- prace remontowe na terenie Szkoły Podstawowej Nr 14,
- prace porządkowe na terenie Szkoły Podstawowej Nr 23,
- prace remontowe na terenie Rodzinnego Domu Dziecka,
- prace porządkowe na terenie Szpitala Miejskiego,
- remont mieszkania rodziny objętej pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach grantu Leroy Merlin.

Zdecydowana większość uczestników programu, którzy brali udział w pracach społecznie użytecznych, poprzez wykonywanie zadań w ramach obowiązków pracowniczych poprawiła swoje funkcjonowanie. W znaczącym stopniu poprawie uległ wygląd zewnętrzny, punktualność, a także spadła roszczeniowość wobec systemu pomocy społecznej. Istotnym elementem programu jest możliwość uzyskania przez osoby biernie zawodowo dodatkowego dochodu. Prace społecznie użyteczne stanowią zarówno narzędzie aktywizujące osoby bezrobotne, jak i narzędzie szeroko rozumianej pracy socjalnej, dzięki któremu można pomóc osobie w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej brakiem pracy, ale również dają możliwość zweryfikowania autentyczności deklaracji chęci podjęcia zatrudnienia. Ponadto realizacja prac społecznie użytecznych pozwala na zauważenie u klienta innych problemów, które do tej pory nie były zdiagnozowane np. przemoc czy problem alkoholowy.

Niniejszy program jest często jedyną szansą na aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych w wieku 50+, bezdomnych, uzależnionych po leczeniu odwykowym oraz matek samotnie wychowujących małe dzieci. Program prac społecznie użytecznych jest często pierwszym etapem poprzedzającym powrót klienta do zatrudnienia w ramach otwartego rynku pracy. Ponadto praca na rzecz Miasta spowodowała wzrost poczucia odpowiedzialności społecznej za wspólne dobro i poprawę wizerunku osoby bezrobotnego klienta pomocy społecznej.

BEZDOMNOŚĆ

1. W ramach zadań Działu prowadzono pracę socjalną z osobami bezdomnymi w oparciu o uzgodnienia oraz indywidualny program wychodzenia z bezdomności:

Efekty:

- skierowano celem zabezpieczenia schronienia łącznie 168 osób bezdomnych, z których w roku bieżącym usamodzielniono 12 osób (w ww. grupie 6 osób otrzymały lokale socjalne lub kwaterunkowe). Ponadto:
- 16 osób podjęło zatrudnienie na ogólnym rynku pracy,
- 12 osób uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych,
- 78 osób było motywowanych do podjęcia leczenia odwykowego, z czego 65 podjęło leczenie,
- liczba wywiadów środowiskowych przeprowadzonych z osobami bezdomnymi w 2014 roku: **281**.

2. Motywowanie osób bezdomnych do zmiany swojej trudnej sytuacji życiowej poprzez prowadzenie codziennych spotkań społeczności mieszkańców Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn w Rudzie Śląskiej. Łącznie odbyło się **251** spotkania w ramach grupy o charakterze profilaktyczno - edukacyjnym oraz wspierającym. Średnia osób biorących udział w spotkaniach wyniosła **31**.
3. Zakończono realizację projektu współfinansowanego ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Gminne programy aktywizacji społeczno zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego - edycja 2013/2014”.

Efekty:

wykonano remont **10** lokali socjalnych, w ramach których swoją sytuację mieszkaniową uregulowało **10** gospodarstw domowych, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Przeprowadzono również prace remontowe w 2 mieszkaniach chronionych. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przyjęło i zaakceptowało całościowe sprawozdanie finansowe i merytoryczne dotyczące realizacji projektu.

4. Pozyskano w drodze konkursu 110 000 zł przygotowując program z zakresu budownictwa socjalnego współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Gminne programy aktywizacji społeczno zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego - edycja 2014/2015”. Z Ww. środków 10 osób bezrobotnych uzyskało dodatkowe kwalifikacje zawodowe, zwiększając możliwość zatrudnienia. Ponadto w 2015 roku zostanie wyremontowanych 10 mieszkań socjalnych i 2 mieszkania chronione w ramach I Modułu. W ramach II Modułu wykonywane będą prace porządkowe, remontowe i konserwatorskie w placówkach miejskich i na terenach otwartych, które administruje Miasto. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przyjęło i zaakceptowało całościowe sprawozdanie finansowe dotyczące realizacji części projektu przewidzianej do realizacji w 2014 roku.
5. Pozyskano w drodze konkursu 81 800 zł przygotowując program współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych”. Z ww. środków 30 uczestników projektu miało możliwość pozyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych, zwiększając możliwość zatrudnienia. Ponadto w 2015 roku uczestnicy będą wykonywać prace porządkowe na terenie Miasta. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przyjęło i zaakceptowało całościowe sprawozdanie finansowe dotyczące realizacji części projektu przewidzianej do realizacji w 2014 roku.

PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

W 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował realizację zadań związanych z poradnictwem z zakresu narkomanii oraz profilaktyki i problemów alkoholowych. Działania obejmowały w szczególności: poradnictwo z zakresu uzależnienia od środków psychoaktywnych, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia i informacji osobom zagrożonym uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, pomocy członkom rodzin osób

uzależnionych od substancji psychoaktywnych bądź zagrożonych takim uzależnieniem, udzielanie informacji osobom i instytucjom z terenu Miasta Ruda Śląska, zainteresowanym uzyskaniem wiedzy na temat uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz możliwości pomocy osobom z problemem z zakresu narkomanii i problemów alkoholowych, udzielanie informacji na temat możliwości podjęcia leczenia odwykowego oraz pomoc w znalezieniu odpowiedniej placówki. Prowadzone były także zajęcia grupowe motywujące do podjęcia leczenia odwykowego. Ponadto realizowano działania wpisane w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również nawiązano współpracę ze szkołami poprzez realizację zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz prowadzenie prelekcji dla rodziców o tematyce profilaktycznej.

Efekty:

- udzielono 67 porad z zakresu profilaktyki i problemów alkoholowych oraz spotkania edukacyjne w 82 klasach (1783 uczniów i rodziców),
- udzielono 68 porad z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz spotkania edukacyjne w 30 klasach (536 uczniów),
- zorganizowano i przeprowadzono zajęcia w ramach grupy: „Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym” - ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: 8, ilość osób uczestniczących w zajęciach 5, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 5,
- zrealizowano działania przypisanie MOPS w Miejskim Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- zorganizowano i przeprowadzono 5 edycji zajęć o tematyce: „FAS/FAE - grupa edukacyjna klientów pomocy społecznej”: ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: 52, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 51.

INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ DZIAŁ

1. Realizacja projektów ujętych w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Rudzie Śląskiej, w zakresie bezrobocia i bezdomności. Prowadzenie ich ewaluacji oraz bieżącej sprawozdawczości.
2. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Rudzie Śląskiej w oparciu o porozumienie o współpracy oraz wypracowane dla celów roboczych procedury.
3. Współpraca z placówkami odwykowymi.
4. Przygotowywanie uchwały i zmian do uchwały w sprawie przyjęcia do realizacji rocznego planu potrzeb w sprawie prac społecznie użytecznych.

10. DZIAŁ REALIZACJI PROJEKTÓW

W 2014 r. Dział Realizacji Projektów (DRP) zakończył realizację siedmioletniego projektu systemowego „Ruda Śląska - szansą dla wszystkich” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W roku 2014 wydatkowano 955 578,62 zł dotacji, z czego 13%, tj. kwota 124 225,22 zł stanowiła wkład własny.

W strukturze DRP funkcjonował również Zespół ds. Organizacji Pozarządowych.

Do zakresu zadań Działu należało:

1. Bieżące zaznajamianie się ze zmianami w Wytycznych dotyczących realizacji projektu współfinansowanego ze środków unijnych.
2. Gromadzenie informacji na temat aktualnych możliwości pozyskiwania środków w drodze projektów konkursowych i systemowych.
3. Przygotowywanie wniosków o dofinansowanie projektu, rozliczanie i bieżąca realizacja projektu.
4. Zarządzanie i bieżący monitoring realizowanego projektu.
5. Prowadzenie baz danych niezbędnych do składania wniosków o płatność i bilansu rocznego projektu, w tym Podsystemu Europejskiego Funduszu Społecznego.
6. Prowadzenie działań informacyjno - promocyjnych projektu.
7. Współpraca z podmiotami i instytucjami publicznymi działającymi na obszarze pomocy społecznej.

W ramach projektu systemowego zrealizowano:

- 1) 14 kontraktów socjalnych z rodzinami wieloprotblemowymi; przedstawicielki rodzin uczestniczyły w cyklu zajęć edukacyjnych w Klubie Integracji Społecznej z zakresu FAS oraz w warsztatach umiejętności wychowawczych; całe rodziny z kolei objęte były intensywnymi treningami kompetencji i umiejętności społecznych w formie usług świadczonych w miejscu ich zamieszkania oraz brały udział w czterodniowych treningach o charakterze wyjazdowym;
- 2) 11 kontraktów socjalnych z osobami niepełnosprawnymi zdolnymi do podjęcia zatrudnienia, które skorzystały z konsultacji z psychologiem oraz wzięły udział w treningu skutecznej komunikacji oraz kursie komputerowym z przygotowaniem teczki aplikacyjnej;
- 3) 39 kontraktów socjalnych z młodymi rodzicami w wieku 18 - 30 lat, którzy uczestniczyli w cyklu zajęć edukacyjnych w Klubie Integracji Społecznej z zakresu FAS oraz w warsztatach umiejętności wychowawczych; całe rodziny z kolei wzięły udział w trzydniowym rodzinnym wyjeździe edukacyjno - integracyjnym;
- 4) 16 umów/aneksów do umów w ramach Programu Aktywności Lokalnej dla Osiedla Kaufhaus - realizowanego od roku 2008 oraz 30 umów/aneksów do umów w ramach Programu Aktywności Lokalnej dla dzielnicy Orzegów (PAL) - realizowanego od 2012 r.; uczestnicy/czki PAL wzięli/ły udział w warsztatach z zakresu taniego i ekonomicznego przygotowywania posiłków, w warsztatach z zakresu efektywnej komunikacji w grupie oraz w warsztatach decoupage. Ponadto, uczestnicy/czki wraz z otoczeniem brali/ły udział w cyklicznych zajęciach świetlicowych z animatorami lokalnymi (systematycznie 2 razy w tygodniu) oraz innych środowiskowych

działaniach integracyjnych, w ramach których zorganizowano m.in.: coroczne obchody Europejskiego Dnia Sąsiada - we współpracy z NGO oraz parafią św. Michała Archanioła w Orzegowie (w tym m.in. turnieje piłki nożnej i siatkówki, występy artystyczne, gry i zabawy dla najmłodszych), prowadzono punkt pomocy rzeczowej, usługi pralnicze, zorganizowano pikniki grillowe, wizyty studyjne i wyjazdy edukacyjno - integracyjne, a także wyjścia na spektakle filmowe i występy muzyczne. W ramach podsumowania kilkuletniej realizacji PAL wszyscy biorący udział w Programach mieli okazję wraz z najbliższymi wyjechać na czterodniowe zajęcia edukacyjno - integracyjne do Karpacza, które były okazją do integracji i aktywnego wypoczynku w bezpośrednim otoczeniu Karkonoszy, edukacji oraz wzmocnienia więzi sąsiedzkich, rodzinnych i rówieśniczych;

- 5) Wszystkie cele projektu założone w 2014 roku zostały osiągnięte i tym samym została wykonana i rozliczona umowa ramowa w zakresie realizacji projektu systemowego w latach 2008 - 2014. Częściowo projekt będzie kontynuowany w 2015 roku w zakresie działań środowiskowych realizowanych w ramach Programów Aktywności Lokalnej.

W roku sprawozdawczym, **ZESPÓŁ DS. ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH** realizował następujące zadania:

1. Obsługa procesu przekazywania i realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej przez organizacje pozarządowe:
 - a) ilość zorganizowanych w 2014 roku otwartych konkursów ofert - **9**, (w tym min.: przygotowywanie projektów ogłoszeń o otwartych konkursach ofert oraz zarządzeń na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, obsługa techniczno - administracyjna Komisji Konkursowej, min.: ustalanie terminu i miejsca posiedzenia Komisji, informowanie członków Komisji o terminie i miejscu posiedzenia Komisji, przygotowywanie dokumentacji Komisji (min. listy obecności, oświadczenia członków Komisji, karty oceny merytorycznej i formalnej, protokół), udział w Komisjach konkursowych, podawanie informacji o konkursie i wynikach konkursu ofert oraz zarządzeń do wiadomości publicznej),
 - b) ilość przeprowadzonych postępowań z pominięciem otwartego konkursu ofert, w ramach tak zwanych „*małych grantów*”: **3**,
 - c) ilość opracowanych projektów umów i aneksów do umów - **17** projektów umów, **23** projekty aneksów do umów,
 - d) ilość przeprowadzonych działań monitorujących realizację zawartych umów - na bieżąco,
 - e) ilość przeprowadzonych konsultacji indywidualnych z przedstawicielami organizacji realizujących zadania na podstawie zawartych umów - na bieżąco,
 - f) współpraca z Zespołem ds. Kontroli w zakresie kontroli merytorycznej zadań realizowanych przez ZOP,
 - g) monitorowanie poprawności realizacji zadań, zgodnie z umowami prowadzonymi przez Zespół, analiza sprawozdań z realizacji zadań zleconych organizacjom (kwartalnych, rocznych i końcowych) wpływających do ZOP, pod względem merytorycznym, ilość zweryfikowanych sprawozdań ogółem: **45**,

- h) przygotowywanie dyspozycji wypłaty środków,
- i) ilość opracowanych umów o wolontariat i ich koordynacja -3; ilość przeprowadzonych rozmów w sprawie wolontariatu oraz z wolontariuszami 16, ilość wydanych zaświadczeń/opinii - 1.

2. Inne zadania z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi:

- a) udział w Zespołach Inicjatywno - Doradczych oraz innych spotkaniach organizowanych przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Organizacji Pozarządowych,
- b) współpraca przy organizacji Rudzkiego Jarmarku Pozarządowego 2014,
- c) przygotowanie wniosku do MPiPS o dofinansowanie projektu realizowanego w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2014.
- d) Koordynowanie dystrybucji warzyw i owoców pochodzenia krajowego z uruchomionego przez MPiRW *Europejskiego mechanizmu wycofywania warzyw i owoców spowodowanego rosyjskim embargiem.*
- e) Koordynowanie dystrybucji żywności w Mieście Ruda Śląska w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Podprogram 2014).
- f) Współpraca z gminą Gieraltowice w zakresie realizacji umowy darowizny zawartej między Fundacją Orange a Miastem Ruda Śląska - darowizna o charakterze edukacyjnym dla dziecka ofiary katastrofy w kopalni Halemba w wysokości 3 000 zł. (przygotowanie umowy, rozliczenie).
- g) Współpraca z Centrum Misji i Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko - Augsburgskiego w RP w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy pokrzywdzonym przestępstwem (przygotowanie Porozumienia, współpraca merytoryczna).
- h) Koordynowanie w mieście akcji „Czysty Aniołek”.
- i) Aktualizacja projektów do Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na rok 2014.
- j) Udział w spotkaniach z organizacjami pozarządowymi (w tym spotkania w ramach współpracy organizacji pozarządowych z Miastem Ruda Śląska, spotkania w sprawie standardów, programów profilaktycznych oraz dokumentacji w placówkach wsparcia dziennego, udział w imprezach organizowanych przez Organizacje min., IX Koncert Poetycki, Światlandia i inne).
- k) Udział w comiesięcznych spotkaniach w sprawie Domu PCK i mieszkań chronionych.
- l) Gromadzenie informacji na temat istniejących możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych ustaw i przekazywanie danych o konkursach pracownikom Ośrodka, a także organizacjom pozarządowym realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej i innych ustaw.
- m) Sporządzanie sprawozdawczości i informacji z zakresu realizowanych zadań.

Zgodnie z art. 25 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, organy administracji rządowej i samorządowej, mogą zlecać realizację zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zleconego zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r.o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej. Zlecenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert. Do zlecenia zadań, o których mowa wyżej stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W roku 2014 zadania z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowało łącznie 12 uprawnionych podmiotów:

1. Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Święta Elżbieta, Ruda Śląska 41 - 700 ul. Wolności 30.
2. Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety, Prowincja Katowicka - Placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej, Ruda Śląska 41 - 703, ul. Rencistów 2.
3. Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza, Ruda Śląska 41 - 706 ul. Leśna 37.
4. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza 43- 190 Mikołów ul. Okrzei 27.
5. Caritas Archidiecezji Katowickiej - Ośrodek dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa”, 41-706 Ruda Śląska ul. Kłodnicka 103.
6. Śląski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża, Katowice 40-057 Katowice ul. PCK 8.
7. Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń w Rudzie Śląskiej”, z siedzibą w Rudzie Śląskiej 41-705, ul. Korfantego 32.
8. Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Pomocni”, Ruda Śląska 41 - 700, ul. Bujoczka 12.
9. Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne z siedzibą w Kluczach 32-310, ul. Bolesławska 23
10. Parafia Rzymsko - Katolicką św. Andrzeja Boboli, Ruda Śląska 41-710, ul. Wyzwolenia nr 215.
11. Stowarzyszenie Rodzin Osób Niepełnosprawnych Nadzieja z siedzibą w Rudzie Śląskiej 41-703, ul. Stara 25a/4.
12. Stowarzyszenie Otwarte Serca Rodziców i Przyjaciół Uczniów Niepełnosprawnych Zespołu Szkół Specjalnych Nr 3 im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej, Ruda Śląska 41-710, ul. Sygietyńskiego 6.

Łącznie w 2014 roku dotowano 24 wnioski:

1. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (światlice) w dzielnicy Orzegów. (Liczba miejsc: 30; Liczba dzieci objętych wsparciem: 40; Liczba rodzin: 20).
2. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (światlice) w dzielnicy Czarny Las. (Liczba miejsc: 38; Liczba dzieci objętych wsparciem: 60; Liczba rodzin: 36).
3. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej w dzielnicy Wirek. (Liczba miejsc: 48; Liczba dzieci objętych wsparciem: 65; Liczba rodzin: 43).

4. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (światlicy) w dzielnicy Nowy Bytom. (Liczba miejsc: 50; Liczba dzieci objętych wsparciem: 68; Liczba rodzin: 42).
5. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego (światlicy) w formie opiekuńczej w dzielnicy Goduła (Liczba miejsc: 44; Liczba dzieci objętych wsparciem: 83; Liczba rodzin: 41).
6. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (ogniska wychowawczego Św. Jana Bosco) w Centrum Inicjatyw Społecznych Stara Bykowina w Rudzie Śląskiej przy ulicy 11 go Listopada 15a (Liczba miejsc: 15; Liczba dzieci objętych wsparciem: 22; Liczba rodzin: 15).
7. Prowadzenie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego Świętego Filipa Nereusza w Halembie. (Liczba miejsc: 60; Liczba dzieci objętych wsparciem: 101; Liczba rodzin: 65).
8. Prowadzenie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego Bł. Ks. Józefa Czempieła w Rudzie 1. (Liczba miejsc: 48; Liczba dzieci objętych wsparciem: 81; Liczba rodzin: 50).
9. Udzielanie schronienia kobietom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z uwagi na bezdomność i przemoc w rodzinie. (Liczba miejsc: 18; Liczba osób objętych pomocą: 60).
10. Prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. (Liczba miejsc: 24, Liczba osób objętych pomocą: 29).
11. Prowadzenie mieszkania chronionego dla osób opuszczających, po osiągnięciu pełnoletności, pieczę zastępczą. (Liczba miejsc: 4, Liczba osób objętych pomocą: 6).
12. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. (Liczba osób objętych pomocą: 330)
13. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (48 osób).
14. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych (53 osoby).
15. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku (85 osób).
16. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (95 osób).
17. Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy dla 21 osób.
18. Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy dla 40 osób.
19. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych - mieszkańców Rudy Śląskiej, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. (Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia: 9).
20. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych - mieszkańców Rudy Śląskiej, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. (Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia: 10).
21. Zapewnienie schronienia oraz pomocy w wychodzeniu z bezdomności mężczyznom (w tym niepełnosprawnym) z terenu Miasta Ruda Śląska.

(Liczba miejsc: 20; Liczba osób objętych pomocą: 18, w tym 7 osób niepełnosprawnych).

22. Turniej podwórkowej piłki nożnej w Orzegowie i w Kaufhausie, turniej plażowej piłki siatkowej w Orzegowie, zabawy i animacje w Orzegowie i w Kaufhausie (330 osób).

23. Mikołajowy turniej piłki nożnej na Osiedlu Kaufhaus (65 osób).

24. Zorganizowanie wieczery wigilijnej dla osób najuboższych z terenu Miasta Ruda Śląska.

(Liczba osób objętych pomocą: 44)

Reasumując:

LICZBA DOTOWANYCH WNIOSKÓW	24
LICZBA PODMIOTÓW	12
PRYZNANA KWOTA DOTACJI	Łączna kwota dotacji: 11 941 290,82 zł w tym: – Środki z Budżetu Miasta: 5 650 138,18 zł – Środki Budżetu Miasta (przeciwdziałanie alkoholizmowi): 1 540 855 zł – Środki Wojewody Śląskiego: 4 725 097,64 zł – Środki EFS (UE): 15 200 zł – Środki PFRON: 10 000 zł

11. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. KONTROLI

1. Przeprowadzono ogółem 9 kontroli, w tym 6 kontroli zgodnie z planem kontroli na 2014 r. oraz 3 kontrole poza planem.

Kontroli poddano następujące jednostki:

- 1) Polski Czerwony Krzyż - Śląski Oddział Okręgowy z siedzibą w Katowicach - Dom PCK - Centrum Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej ul. Przy Kolei 7.
- 2) Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka wsparcia dziennego w dzielnicy Orzegów w Rudzie Śląskiej przy ul. Królowej Jadwigi 8.
- 3) Stowarzyszenie Świętego Filipa Nereusza - Placówka wsparcia dziennego w formie specjalistycznej w dzielnicy Halemba w Rudzie Śląskiej przy ul. Solidarności 21.
- 4) Dział ds. Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej przy ul. Markowej 20.
- 5) Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych w Rudzie Śląskiej przy ul. Wita Stwosza 1.
- 6) Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny „Święta Rodzina” w Ustroniu przy ul. Kreta 17.
- 7) Stowarzyszenie „Pomocna dłoń w Rudzie Śląskiej” z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Korfantego 32.
- 8) Warsztat Terapii Zajęciowej - Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa” w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 103.

- 9) Dział Świadczeń w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej przy ul. Markowej 20.
2. Sporządzono łącznie 10 protokołów kontroli, w tym 1 protokół dotyczył kontroli zakończonej w grudniu 2013 r.
3. Wydano 4 zalecenia pokontrolne, w tym 1 zalecenia pokontrolne dotyczyły kontroli zakończonej w grudniu 2013 r., 1 zalecenia pokontrolne, które dotyczyły kontroli w 2014 r. zostały wydane w styczniu 2015 r. W stosunku do 1 jednostki, w której przeprowadzono kontrolę w 2014 r. postępowanie w sprawie wydania zaleceń pokontrolnych w toku.
4. Opracowano plan kontroli na 2015 r.
5. Sporządzono sprawozdanie z czynności kontrolnych przeprowadzonych w 2014 r.

W niektórych kontrolach uczestniczyli upoważnieni pracownicy innych działów, zespołów celem wsparcia merytorycznego.

12. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

W roku sprawozdawczym audytor wewnętrzny przeprowadził cztery zadania audytowe zgodnie z planem audytu na 2014 r.:

- realizacja zasiłków celowych, okresowych i świadczeń niepieniężnych (Dział Świadczeń),
- postępowanie w sprawie należności z tytułu wydatków na świadczenia dla osób starszych i niepełnosprawnych (Dział Opieki nad Osobami Starszymi i Niepełnosprawnymi),
- przyznawanie i realizacja dodatków mieszkaniowych i energetycznych (Dział Dodatków Mieszkaniowych),
- Polityka Bezpieczeństwa Informacji (Administrator Bezpieczeństwa Informacji).

Wydano łącznie 5 zaleceń.

W 2014 r. audytor sporządził plan audytu na 2015 r. oraz sprawozdanie z realizacji planu audytu wewnętrznego za rok 2013.

13. SAMODZIELNE STANOWISKO POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ

Psycholog w roku sprawozdawczym udzielał pomocy psychologicznej i porad:

- Ilość klientów objętych pomocą psychologiczną: 61,
- Ilość nowych kontaktów - zawiązanych w 2014 r.: 31,
- Ilość bezpośredniej pomocy psychologicznej udzielonej klientom MOPS (porady, spotkania interwencyjne, terapia długoterminowa): 373,
- Ilość wizyt psychologicznych na terenie mieszkań chronionych dla seniorów: 73,
- konsultacje z pracownikami socjalnymi oraz innymi pracownikami jednostek pomocowych: 140,
- praca w grupie roboczej z tytułu procedury „Niebieskiej Karty”: 8,
- udział w zespołach interdyscyplinarnych i naradach roboczych: 12.

14. SAMODZIELNE STANOWISKO GŁÓWNEGO SPECJALISTY ds. ANALIZ SPOŁECZNYCH

W 2014 roku opracowano pod względem statystycznym i opisowym :

1. „II Raport Częstkowy Badań Ewaluacyjnych” (dane za rok 2013)

Raport ten obejmował analizę kwestionariuszy przeprowadzonych wśród uczestników na końcu realizowanego projektu.

Ewaluację końcową podzielono ze względu na grupy docelowe, do których skierowany był projekt tj.:

- 1) Grupa osób bezrobotnych.
- 2) Grupa uczestników Programu Aktywności Lokalnej dla Osiedla Kaufhaus, którzy kontynuują program.
- 3) Grupa uczestników Programu Aktywności Lokalnej dla Osiedla Kaufhaus, którzy rozpoczynają udział w programie.
- 4) Grupa uczestników Programu Aktywności Lokalnej dla Orzegowa.
- 5) Grupa osób uczestniczących w treningu kompetencji i umiejętności społecznych.

2. „I Raport Częstkowy Badań Ewaluacyjnych” (dane za rok 2014)

Raport ten obejmował analizę kwestionariuszy przeprowadzonych wśród uczestników projektu na początku realizowanego projektu.

Ewaluację początkową podzielono ze względu na grupy docelowe, do których skierowany był projekt tj.:

- 1) Grupa osób bezrobotnych (niepełnosprawnych).
 - 2) Grupa uczestników Programu Aktywności Lokalnej dla Osiedla Kaufhaus.
 - 3) Grupa uczestników Programu Aktywności Lokalnej dla Orzegowa.
 - 4) Grupa osób uczestniczących w treningu kompetencji i umiejętności społecznych.
3. Opracowano „Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej na rok 2013 dla gminy M. Ruda Śląska”.
 4. Opracowano „Powody udzielenia pomocy społecznej w 2013 r na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej”.
 5. Opracowano dane statystyczne (w zakresie dotyczącym diagnozy) do „Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2030”.
 6. Opracowano dane statystyczne dla kontynuowanego przez Związek Miast Polskich cyklu badań w ramach Systemu Analiz Samorządowych.
- ### **7. „Aktywny Samorząd”**
- opracowano kwestionariusze ankiet,
 - częściowo wprowadzono do programu Excell dane pozyskane poprzez te kwestionariusze, które po uzupełnieniu, zostały przekazane do dalszej analizy (dot. Modułu I i Modułu II),
 - pozyskane dane ujęto w formie tabelarycznej.

8. Opracowano dane statystyczne dot. osób i rodzin korzystających z pomocy finansowej w latach 2009 - 2013 oraz w pierwszym półroczu 2014 r.
W opracowaniu przedstawiono dane statystyczne odnośnie powodów ubiegania się o pomoc w poszczególnych kategoriach czasowych. Uwzględniono liczbę *rodzin* objętych pomocą MOPS oraz liczbę *osób* objętych pomocą MOPS.
9. Opracowano dane do badań prowadzonych przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w ramach projektu „Współpraca instytucji pomocy społecznej z innymi instytucjami na terenie gminy, powiatu, województwa zajmującymi się pomocą i wsparciem rodzin i jej wpływ na skuteczność działań pomocy społecznej”.
10. Opracowane dane do badań prowadzonych przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w ramach projektu systemowego „Koordynacja na rzecz aktywnej integracji. Działania profilaktyczne”

15. PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA MIASTA DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Współpraca z przedstawicielami: administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych i pożytku publicznego, miejskich jednostek organizacyjnych - w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych.
2. Udział w spotkaniach Śląskiego Forum Pełnomocników ds. Osób Niepełnosprawnych Województwa Śląskiego:
 - a) omawianie problemów różnych środowisk osób niepełnosprawnych,\
 - b) omawianie przykładów dobrych praktyk - działań podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych w poszczególnych gminach województwa śląskiego,
 - c) propagowanie aktywności sportowej osób niepełnosprawnych w naszym regionie,
 - d) wdrażanie przepisów ratyfikowanej przez Polskę Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.
3. Koordynowanie działań związanych z organizacją obchodów Tygodnia Godności Osób Niepełnosprawnych:
 - a) organizacja spotkań z przedstawicielami środowisk osób niepełnosprawnych (instytucji, stowarzyszeń, organizacji skupiających osoby niepełnosprawne i działających na ich rzecz) w celu wypracowania koncepcji obchodów i harmonogramu imprez w poszczególnych dzielnicach,
 - b) udział w imprezach zorganizowanych w ramach obchodów Tygodnia Godności Osób Niepełnosprawnych,
 - c) przygotowanie informacji dla mediów na temat obchodów Tygodnia Godności Osób Niepełnosprawnych.

4. Udział w konferencjach i debatach dotyczących osób niepełnosprawnych.
5. Udział w konsultacjach w sprawie Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
6. Udział w Spotkaniach Opłatkowych i innych uroczystościach organizowanych przez organizacje pozarządowe.
7. Udział w Śląskim Pikniku Integracyjnym dla Osób Niepełnosprawnych zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski województwa Śląskiego.
8. Udział w uroczystej gali podsumowującej konkurs „Lodołamacze” zorganizowanej przez Fundację FAZON i POPON.
9. Udział w uroczystych obchodach Międzynarodowego Dnia Osoby Niepełnosprawnej w auli Biblioteki Śląskiej w Katowicach.
10. Udział w imprezach kulturalnych i zawodach sportowych organizowanych dla osób niepełnosprawnych (otwarcie i zamknięcie zawodów, wręczenie nagród):
 - a) Regionalny Turniej Piłki Nożnej Olimpiad Specjalnych na Stadionie GKS Grunwald,
 - b) Regionalny Turniej w Halowej Piłce Nożnej Olimpiad Specjalnych - Hala MOSiR w Halembie,
 - c) Regionalny Turniej w Tenisie Stołowym Olimpiad Specjalnych - Hala MOSiR w Halembie.
11. Udział w pracach Komisji Konkursowej rozpatrującej oferty fundacji i organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.
12. Analizowanie i usystematyzowanie potrzeb osób niepełnosprawnych związanych z ich pełnym dostępem do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym:
 - a) diagnozowanie potrzeb związanych z rehabilitacją społeczną,
 - b) gromadzenie danych dotyczących liczby osób niepełnosprawnych w Rudzie Śląskiej,
 - c) utworzenie Informatora - bazy informacji dla osób niepełnosprawnych o podstawowych uprawnieniach i ulgach, stowarzyszeniach, fundacjach, organizacjach pożytku publicznego, ośrodkach wsparcia działających na terenie Rudy Śląskiej.
13. Opracowanie Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2014 - 2015 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.
14. Obsługa Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem “Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”:
 - a) konsultacje z realizatorami projektów,
 - b) sporządzanie aktualizacji projektów,
 - c) sporządzenie sprawozdania z realizacji projektów.
15. Przyjmowanie i rozpatrywanie uwag i wniosków osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
16. Udzielanie porad i informacji osobom niepełnosprawnym, ich opiekunom i członkom rodzin o przysługujących uprawnieniach i ulgach. Najczęściej zgłaszane sprawy dotyczyły zadań realizowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w środki pomocnicze i ortopedyczne, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się (szczególnie w sprawie zakupu komputera) oraz uzyskania stopnia niepełnosprawności, karty parkingowej, legitymacji osoby

niepełnosprawnej. Przyjęto również wiele telefonów z prośbą o udzielenie informacji o uprawnieniach i ulgach dla osób niepełnosprawnych, uzyskania świadczeń i zasiłków z pomocy społecznej w związku z trudną sytuacją rodziny, w której funkcjonuje osoba niepełnosprawna, możliwości uzyskania pomocy w postaci usług opiekuńczych dla niepełnosprawnych członków rodziny zamieszkałych oddzielnie oraz umieszczeniem osoby starszej i niepełnosprawnej w domu pomocy społecznej.

16. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. STRATEGII

Do zadań Samodzielnego Stanowiska ds. Strategii w roku sprawozdawczym należało m.in.:

Aktualizacja i obsługa Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych 2003-2015:

- bieżące konsultacje z koordynatorami i realizatorami projektów w sprawach związanych z sprawozdawczością i aktualizacją poszczególnych projektów,
- monitoring projektów realizowanych przez MOPS i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej w ramach celu strategicznego C₁ - *Zintegrowany system pomocy społecznej*,
- przygotowanie sprawozdania zbiorczego z całości Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych za 2013 rok,
- aktualizacja wszystkich projektów zawartych w ośmiu celach strategicznych w strategii na 2014 rok,
- przygotowanie projektu uchwały dotyczącej aktualizacji Części Szczegółowej Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych 2014,
- zamieszczanie w Biuletynie Informacji Publicznej MOPS aktualizacji Części Ogólnej i Części Szczegółowej na 2014 rok oraz sprawozdania z Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych za 2013 rok,
- w ramach prac nad obsługą ww. Strategii przeprowadzono 293 konsultacji,
- monitorowanie informacji, w szczególności zawartych na stronach internetowych dotyczących konkursów, programów, projektów pod kątem możliwości przystąpienia do nich przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz innych informacji dot. nowości i zmian przestrzeni pomocy społecznej.

W ramach projektu partnerskiego „Zintegrowane podejście do problemów obszarów funkcjonalnych na przykładzie Chorzowa, Rudy Śląskiej i Świętochłowic:

- udział w przygotowaniu (SIWZ) specyfikacji istotnych warunków zamówienia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2030 do przetargu ogłaszanego przez Urząd Miasta w ramach ww. projektu - 72 konsultacje i spotkania,
- dostarczanie potrzebnych materiałów, informacji i konsultacji wykonawcy na etapie opracowywania diagnozy i strategii oraz uwag i spostrzeżeń po zakończeniu prac i zapoznaniu się z projektem końcowym przedstawionym do konsultacji społecznych,
- udział w ośmiu spotkaniach warsztatowych i dwóch spotkaniach plenarnych w ramach pracy nad MSRPS 2015-2030.

Ponadto powierzono starszemu specjalście - Administratorowi Bezpieczeństwa Informacji wykonanie zadań związanych z opracowaniem nowej Strategii.

Do zadań starszego specjalisty należało m.in.:

1. Koordynowanie zadań związanych z realizacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ruda Śląska na lata 2015 - 2030 m.in.:
 - koordynowanie prac związanych z organizacją spotkań plenarnych (otwierającego i zamykającego prace nad strategią) jak również spotkań warsztatowych członków grup roboczych,
 - koordynowanie pracy podzespołów z uwzględnieniem dynamiki zmian, zbieranie i dostarczanie potrzebnych danych oraz budowanie składu osobowego podzespołów,
 - zbieranie danych oraz aktualizacja projektów w ramach danych celów strategicznych
 - przygotowanie odpowiedniej dokumentacji w celu przyjęcia Strategii w drodze uchwały Rady Miasta podczas sesji Rady Miasta.
2. Opracowanie procedur wdrażania i monitorowania procedur Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ruda Śląska na lata 2015 - 2030 i ich bieżąca aktualizacja.

17. DZIAŁ TECHNICZNO - GOSPODARCZY

W roku 2014 Dział Techniczno - Gospodarczy wykonywał zadania wynikające z zakresu powierzonych mu działań.

- 1) Dział Techniczno - Gospodarczy, jako komórka organizacyjna wyznaczona do przygotowania, przeprowadzenia i udzielania zamówień publicznych przeprowadził następujące postępowania według ustawy Prawo Zamówień Publicznych:
 - a) świadczenie usług pocztowych oraz realizacja doręczeń przekazów pocztowych,
 - b) dostawa materiałów biurowych i materiałów eksploatacyjnych do drukarek i kserokopiarek,
 - c) realizacja talonów dla osób korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,

- d) przygotowanie, dostarczenie i wydanie jednodaniowego gorącego posiłku osobom z terenu Miasta Ruda Śląska,
 - e) dostawa paliwa gazowego do mieszkań chronionych i sekcji pracowników socjalnych,
- 2) na podstawie rozeznania rynku Dział Techniczno - Gospodarczy udzielił następujących zamówień o wartości nie przekraczającej równowartości kwoty 30.000 Euro, których realizacja miała miejsce na podstawie przygotowanych umów:
- a) zakup i dostawa środków czystości,
 - b) świadczenie usług telefonii stacjonarnej w ustudze Centrex,
 - c) konserwacja i naprawy kserokopiarek i telefaksów,
 - d) usługi monitorowania i konserwacji systemów alarmowych,
 - e) dostawa biletów komunikacji miejskiej,
 - f) wykonanie robót remontowych i budowlanych mających na celu dostosowanie pomieszczeń na potrzeby realizowanych zadań,
- 3) na podstawie zebranych ofert i jednorazowych zamówień dokonano zakupu następujących towarów i usług:
- a) konserwacja i naprawa gaśnic w obiektach MOPS,
 - b) zakup kserokopiarki oraz niszczarki dokumentów o pojemności pojemnika 82 litrów,
 - c) montaż rolet wewnętrznych w pomieszczeniach biurowych,
 - d) konserwacje kotłów gazowych dwufunkcyjnych w siedzibie Sekcji Pracowników Socjalnych przy ul. Przedszkolnej oraz w mieszkaniu chronionym przy ul. Matejki,
 - e) remont komina spalinowego w mieszkaniu chronionym przy ul. Matejki,
 - f) drobne zakupy na potrzeby bieżącej działalności Ośrodka- materiały do napraw, narzędzia, doposażenie pomieszczeń w telefony, czajniki, itp.,
 - g) zakupy mebli i wyposażenia wnętrz biurowych,
- 4) w ramach obowiązków realizowanych przez Dział Techniczno - Gospodarczy sporządzono ponadto umowy na wykorzystanie samochodów prywatnych do celów służbowych oraz umowy użyczenia telefonów komórkowych do celów służbowych,
- 5) uprawnieni pracownicy Działu wydawali osobom korzystającym z pomocy MOPS karty przedpłacone, dostarczane przez ING Bank Śląski, służące do wypłaty zasiłków realizowanych przez Ośrodek, pomagając wielokrotnie w aktywowaniu tych kart i wyjaśniając kwestie sporne wymagające kontaktu z bankiem,
- 6) w trakcie roku pracownicy wspomagali Dział Klub Integracji Społecznej w realizacji programu mającego na celu remont mieszkań przeznaczonych na lokale socjalne dla uczestników programu realizowanego przez KIS oraz mieszkań readaptacyjnych MOPS. Jednocześnie korzystając z nabytych umiejętności pracowników społecznie użytecznych odświeżono przez malowanie z użyciem materiałów własnych część pomieszczeń biurowych MOPS,
- 7) w ciągu minionego roku pracownicy działającej w ramach DTG Kancelarii Ogólnej zarejestrowali i nadali 61.763 sztuki przesyłek wychodzących za pośrednictwem firmy kurierskiej oraz 14.366 przesyłek wychodzących za pośrednictwem Poczty Polskiej. Równocześnie zajmowali się obsługą

zwrotów i rozdziałem potwierdzeń odbioru, a ponadto obsługiwali pocztę elektroniczną oraz centralę telefoniczną,

- 8) jako odpowiedzialny za archiwizację dokumentów w MOPS Dział Techniczno - Gospodarczy przyjmował z innych Działów materiały do archiwum zakładowego, jak również udostępniał na wnioski innych Działów dokumentację przechowywaną w archiwum,
- 9) Dział Techniczno - Gospodarczy był odpowiedzialny za wyznaczanie zadań i nadzorowanie pracy osób skierowanych przez Sąd do odpracowania orzeczonych kar,
- 10) zatrudniony w Dziale Techniczno - Gospodarczym robotnik gospodarczy stale wykonywał drobne naprawy i prace konserwacyjne w siedzibie MOPS, Sekcjach Pracowników Socjalnych mieszkaniach chronionych i readaptacyjnych, w tym:
 - a) naprawy urządzeń sanitarnych,
 - b) wymiany żarówek i świetlówek,
 - c) naprawy mebli biurowych, czajników, zamków, żaluzji, itp.,
 - d) wiercenie otworów, osadzanie kołków, montaż tablic, pótek, itp.,
- 11) z udziałem Działu Klub Integracji Społecznej pracownicy Działu Techniczno - Gospodarczego zajmowali się obsługą mieszkań chronionych i readaptacyjnych pod względem dbania o ich podstawowe wyposażenie, comiesięczne doładowywanie energii elektrycznej w mieszkaniach wyposażonych w liczniki przedpłatowe, odczyty wodomierzy z podaniem ich do GSM „Luiza”,
- 12) Dział Techniczno - Gospodarczy pośredniczył w przekazywaniu mebli zgłoszonych do oddania na rzecz potrzebujących, odbierał odzież i zabawki. Przeprowadzono również zbiórkę odzieży używanej, z której większość rozdysponowano pomiędzy osoby korzystające z pomocy Ośrodka,
- 13) za pośrednictwem Działu Techniczno - Gospodarczego przekazywano drewno z wycinek prowadzonych na terenie miasta do osób korzystających z pomocy Ośrodka, wskazanych przez pracowników socjalnych,
- 14) w ciągu roku pracownicy Działu wykonywali również szereg działań związanych z codzienną działalnością Ośrodka oraz powiązanych pośrednio z działalnością MOPS, w tym:
 - a) przygotowanie i przeprowadzenie kasacji zużytych składników majątku MOPS,
 - b) prowadzenie rejestru umów zawieranych przez MOPS,
 - c) udział w wizjach zwoływanych przez Urząd Miejski i MPGM Sp. z o.o. w lokalach zajmowanych przez osoby korzystające z pomocy MOPS,
 - d) udział w wizjach, przekazaniach do remontu i odbiorach technicznych lokali socjalnych remontowanych z udziałem uczestników programów realizowanych przez Klub Integracji Społecznej,
 - e) przygotowanie i edycja informacji i ogłoszeń dotyczących działalności bieżącej MOPS oraz rozmieszczanie tych ogłoszeń w ustalonych miejscach,
 - f) kontrola wydatków na połączenia telefoniczne stacjonarne i komórkowe,
 - g) miesięczne rozliczenia mediów, usług telekomunikacyjnych i innych usług wykorzystywanych na potrzeby Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych,
 - h) aktualizacja list telefonów służbowych - komórkowych i stacjonarnych,
 - i) zamawianie pieczętek, tablic i druków,

- j) zapewnienie ubezpieczenia pomieszczeń biurowych i sprzętu komputerowego,
- k) współpraca z Działem Finansowo - Księgowym w zakresie rozliczeń i płatności,
- l) zastępstwa w sekretariacie wymiennie z pracownikiem zastępującym z DOSP,
- m) sprzątanie pomieszczeń biurowych i powierzchni użytkowych MOPS,
- n) współpraca z Działem Finansowo - Księgowym w zakresie rozliczeń z właścicielami i zarządcami budynków, w których znajdują się mieszkania MOPS, itp.,
- o) przygotowanie sali konferencyjnej do spotkań, szkoleń, udział w przygotowaniu konferencji, itp.

VI. ZASOBY KADROWE MOPS

Wykaz pracowników zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej wg stanowisk na dzień 31.12.2014 r. (stan zatrudnienia łącznie 261 osób).

L.p.	Stanowisko	osoby
1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca dyrektora	2
3.	Radca prawny	1
4.	Audytor wewnętrzny	1
5.	Główny księgowy	1
6.	Zastępca głównego księgowego	1
7.	Kierownik działu	13
8.	Zastępca kierownika działu	2
9.	Kierownik sekcji	7
10.	Główny specjalista	4
11.	Starszy specjalista	5
12.	Starszy specjalista ds. BHP	1
13.	Specjalista	5
14.	Konsultant - koordynator	2
15.	Konsultant	7
16.	Psycholog	8
17.	Terapeuta	1
18.	Kierownik Sekcji Pracowników Socjalnych	6
19.	Starszy specjalista pracy socjalnej -koordynator	1
20.	Starszy specjalista pracy socjalnej	1
21.	Specjalista pracy socjalnej	39
22.	Starszy pracownik socjalny	29
23.	Pracownik socjalny	6
24.	Aspirant pracy socjalnej	6
25.	Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	3
26.	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	2
27.	Starszy asystent rodziny	1
28.	Asystent rodziny	1
29.	Młodszy asystent rodziny	4
30.	Starsza księgowka	6
31.	Księgowka	2
32.	Starszy informatyk	1
33.	Informatyk	1

34.	Starszy inspektor	17
35.	Inspektor	26
36.	Podinspektor	12
37.	Pomoc administracyjna	17
38.	Sekretarka	1
39.	Starszy magazynier	1
40.	Sprzątaczką	14
41.	Robotnik gospodarczy	1
42.	Instruktor reintegracji zawodowej	1
	RAZEM	261

w tym: za osoby przebywające na urloпах macierzyńskich, wychowawczych, bądź długotrwałych zwolnieniach lekarskich zatrudnionych zostało 19 osób na czas określony oraz 6 osób na zastępstwo.

W roku 2014 ogółem 30 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej podnosiło kwalifikacje zawodowe w formach szkolnych na studiach licencjackich i uzupełniających studiach magisterskich, jak również w formach pozaszkolnych tj. studiach podyplomowych i kursach przygotowawczych do specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny.

Liczba osób podnoszących kwalifikacje w trakcie roku 2014 r., w formach szkolnych - 8 osób:

- 1/ studia licencjackie - 4 osoby,
- 2/ uzupełniające studia magisterskie 4 osoby,

Liczba osób podnoszących kwalifikacje w innych formach łącznie 22 osób, w tym:

- 6 osób w trakcie specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny,
- 16 osób podnosiło kwalifikacje na studiach podyplomowych, z czego 15 osób ukończyło w roku sprawozdawczym.

Szkolenia pracowników

Ilość odbytych szkoleń ogółem - 66 w tym:

- szkolenia płatne - 15
- szkolenia bezpłatne - 51

W 2014 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej uczestniczyli m.in. w szkoleniach z zakresu:

- standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej,
- innowacyjnych metod aktywizacji klientów pomocy społecznej,
- realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- nowych technologii pracowników 45+ zatrudnionych w instytucjach pomocy społecznej,

- szkolenie w ramach projektu „Razem bezpieczniej”,
- nowelizacji kpa,
- świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- aktualnych problemów rachunkowości w jednostkach pomocy społecznej.

Szkolenia bezpłatne organizowane były w większości przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach w ramach projektu systemowego „Kształcenie i doradztwo dla kadr pomocy i integracji społecznej województwa śląskiego”.

Wykształcenie pracowników Ośrodka:

- wyższe - 193 osoby,
- średnie - 57 osób (29 średnie + 28 policealne),
- zasadnicze zawodowe - 7 osób,
- podstawowe - 4 osoby.

VII. PLAN POTRZEB MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2015 ROK

1. Realizacja świadczeń z zakresu pomocy społecznej uzależniona jest od przyznanych środków finansowych. W planie budżetu na 2015 rok zabezpieczono przede wszystkim środki na realizację programów „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 oraz gminnego programu osłonowego „Pomoc miasta w zakresie dożywiania.” Gmina zobowiązana jest do zabezpieczenia 40% kosztów tego zadania. W przypadku zasiłków celowych zabezpieczono środki na dofinansowanie ogrzania mieszkania, odzieży i obuwia oraz na realizację gminnych programów osłonowych z zakresu pomocy społecznej.
2. Stosownie do rozeznaczonych potrzeb udziela się świadczeń, których rodzaje i wysokość ulegają zmianom, odpowiednio do zmieniających się przepisów ustawy o pomocy społecznej. Takim zmianom uległy zasiłki stałe (potrzeby na tę formę pomocy to kwota 2 455 200 zł) finansowane w całości z budżetu państwa i zasiłki okresowe, finansowane również z budżetu państwa w wysokości 50% różnicy między dochodem osoby czy rodziny a kryterium dochodowym (potrzeby to kwota 3 937 080 zł).
3. Po trzech latach realizacji zadań nałożonych przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy zauważyć, iż środki finansowe znajdujące się w budżecie Ośrodka na 2014 rok, w pełni nie pokrywały wszystkich świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym. Niektóre świadczenia (m. in. jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka) były wypłacane w minimalnych wysokościach i nie zaspokajały w pełni potrzeb dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powoduje znaczny wzrost wydatków na pieczę zastępczą. Należy nadmienić, iż zmiana od 1 stycznia 2015 roku, przysługujących rodzinom zastępczym środków pieniężnych z fakultatywnych na obligatoryjne oraz wprowadzona od 19 września 2014 roku nowelizacja do ww. ustawy skutkująca zwiększeniem kwot obligatoryjnych świadczeń pieniężnych przysługujących na każde umieszczone dziecko w rodzinie zastępczej spowoduje dodatkowe obciążenie budżetu na rok 2015.
4. Szczegółowy wykaz potrzeb w zakresie pieczy zastępczej zawarty jest w załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania.
5. Ogłaszane konkursy na przyznanie dotacji w małym stopniu pokrywają koszty działalności w zakresie pieczy zastępczej. Prowadzenie więc tych zadań jest znacznym dodatkowym obciążeniem dla budżetu samorządu.
6. Wejście w życie dnia 22 kwietnia 2012 roku Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012 roku w sprawie mieszkań chronionych spowoduje od 2015 roku zwiększenie kosztów prowadzenia mieszkań chronionych po stronie samorządu. W szczególności kosztami związanymi z reorganizacją systemu mieszkań chronionych, koniecznością zwiększenia udziału wielu specjalistów, zatrudnieniu nowych pracowników.

7. Z roku na rok zwiększa się liczba osób - mieszkańców Rudy Śląskiej, które ze względu na wiek, stan zdrowia wymagają pomocy całodobowej w formie umieszczenia w domach pomocy społecznej. Wzrost liczby osób wymagających tej formy pomocy, wzrastające koszty utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej z roku na rok wymagają większych środków samorządowych niezbędnych do realizacji zadania. Ponadto wydłużający się okres oczekiwania na umieszczenie w domach pomocy społecznej znajdujących się na terenie naszego Miasta, wiąże się z koniecznością zwiększenia ilości miejsc w domach pomocy społecznej na terenie Rudy Śląskiej lub kierowania osób do domów pomocy społecznej poza Rudą Śląską, co wiąże się ze wzrostem wydatków Miasta na zadanie.
8. W Rudzie Śląskiej wzrasta liczba osób niepełnosprawnych wymagających wsparcia i zwracających się o udzielenie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej są zadaniami ustawowymi, lecz ilość środków z PFRON jest niewystarczająca na ich realizację, nieadekwatna do potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców Miasta. Powoduje to, że nie jest możliwe udzielenie wszystkim osobom niepełnosprawnym pomocy. Często czekają na nią miesiącami a nawet latami. Nie możliwym jest więc na bieżąco likwidowanie barier, czy też udzielanie dofinansowania do zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne. Sytuacja ta powoduje wzrost frustracji i niezadowolenia wśród naszych klientów. Stąd środki przekazywane przez PFRON powinny być znacznie wyższe, by zaspokoić potrzeby osób niepełnosprawnych, albo ustawodawca powinien uregulować kwestie dostępności do pewnych form przewidzianych w ustawie.
9. Prace społecznie użyteczne są w Ośrodku sprawdzoną formą aktywizacji osób bezrobotnych jednak generują koszty związane z wypłatą świadczeń (pomimo refundacji z Funduszu Pracy), koniecznością zakupu sprzętu i wyposażenia, przewozami itp. W aktualnych przepisach pomocy społecznej brakuje obowiązkowego narzędzia aktywizacji zawodowej, które dawałyby możliwości aktywizacji bezrobotnych klientów pomocy społecznej bez generowania dodatkowych kosztów dla Ośrodka.
10. Dodatki mieszkaniowe to stała pozycja w budżecie MOPS, praktycznie stale wzrasta, ze względu na coroczny wzrost kryterium dochodowego. Zadanie to obciąża całkowicie budżet Miasta, jest jednak bardzo istotną formą pomocy w utrzymaniu mieszkań.
11. Zestawienie potrzeb w zakresie świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i pomocy materialnej uczniom:
 - 1) Świadczenia rodzinne, składki emerytalne i rentowe oraz fundusz alimentacyjny:
 - a) planowana wysokość wydatków: 30 126 348 zł,
 - b) przewidywana ilość rodzin uprawnionych: 6 812 średniorocznie,
 - c) przewidywana ilość decyzji: 12 300,
 - d) koszty obsługi zadań: 903 790 zł,
 - e) dotacja z budżetu państwa otrzymana na wykonanie zadań: 31 030 138 zł,
 - f) kwota dochodów do odprowadzenia do budżetu państwa: 492 000 zł.

- 2) Dochody 2015:
- a) ściągnięte należności od dłużnika alimentacyjnego w związku z wypłacaną osobie uprawnionej zaliczką alimentacyjną: 36 000 zł,
 - b) dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami: 270 000 zł,
 - c) ściągnięte należności od dłużników alimentacyjnych w związku z wypłaconymi osobie uprawnionej funduszem alimentacyjnym:
 - 20% należnych gminie właściwej wierzyciela: 132 300 zł,
 - 20% należnych gminie właściwej dłużnika: 103 950 zł,
 - dochody otrzymane z innych gmin: 33 750 zł,
 - suma dochodów: 306 000 zł.
- 3) Wydatki 2015:
- zadanie: Wspieranie rodziny: 133 806 zł.
- 4) Składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla opiekuna:
- a) planowana wysokość wydatków (dotacja z budżetu państwa): 74 108 zł,
 - b) przewidywana ilość świadczeń wypłaconych: 9 614.
- 5) Stypendia szkolne:
- a) planowana wysokość wydatków: 760 000 zł (dotacja z budżetu państwa: 608 000 zł oraz wkład własny z budżetu miasta: 152 000 zł),
 - b) przewidywana ilość uczniów uprawnionych: 980,
 - c) przewidywana ilość decyzji: 1 300.
- 6) Zasiłki szkolne
- a) planowana wysokość wydatków: 40 000 zł (dotacja z budżetu państwa: 32 000 zł oraz wkład własny z budżetu miasta: 8 000 zł),
 - b) przewidywana ilość uczniów uprawnionych: 75,
 - c) przewidywana ilość decyzji: 75.

Środki te pozyskujemy w całości z budżetu państwa. Stanowią one największy składnik budżetu MOPS, ułatwiają życie mieszkańcom nie tylko korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej. Obsługa tych zadań, w sytuacji ciągłej zmiany przepisów, przysparza wiele trudności. Dlatego niezbędna jest odpowiednia i dobrze wykwalifikowana kadra.